



# GLASNIK Grada MAKARSKE

službeno glasilo Grada MAKARSKE

Godišnja pretplata 400,00 kuna  
doznauje se na žiro račun broj:  
2390001-1824900000 - HPB d.d. Zagreb

GODINA XIV BROJ 7  
Makarska, 18. srpnja 2007.

Telefon: 611-334  
Telefax: 612-046  
List izlazi po potrebi

## IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORU GRADA MAKARSKE

### Sadržaj

|                                                                                                                                                                                        |    |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| UVOD .....                                                                                                                                                                             | 70 |
| 1. ANALIZA IZRADE I DONOŠENJA DOKUMENATA PROSTORNOG<br>UREĐENJA I DRUGIH DOKUMENATA OD ZNAČAJA ZA PROSTOR .....                                                                        | 70 |
| 1.1 OSNOVNI PODACI O PROSTORU .....                                                                                                                                                    | 70 |
| 1.2 ANALIZA REALIZACIJE PROGRAMA MJERA ZA UNAPREĐENJE STANJA<br>U PROSTORU GRADA MAKARSKE (Glasnik Grada Makarske, broj 13/2003.) .....                                                | 71 |
| 1.2.1 Pregled dokumenta prostornog uređenja previdenih za izradu i donošenje .....                                                                                                     | 71 |
| 2. OCJENA PROSTORNO PLANSKE DOKUMENTACIJE I NJENE<br>UČINKOVITOSTI NA SVRHOVITO GOSPODARENJE PROSTOROM I<br>ZAŠTITU VRIJEDNOSTI PROSTORA I DRUGE MJERE<br>OD VAŽNOSTI ZA PROSTOR ..... | 72 |
| 2.1 DOKUMENTI PROSTORNOG UREĐENJA .....                                                                                                                                                | 72 |
| 2.2 OSNOVNA OBILJEŽJA I RJEŠENJA DOKUMENATA PROSTORNOG<br>UREĐENJA OD ZNAČAJA ZA GRAD MAKARSKU .....                                                                                   | 72 |
| 2.2.1 Strategija prostornog uređenja i Program prostornog uređenja Republike Hrvatske .....                                                                                            | 72 |
| 2.2.2 Prostorni plan Splitsko-dalmatinske županije .....                                                                                                                               | 75 |
| 2.2.3 Prostorni plan uređenja Grada Makarske, usvojen dana 7. 10. 2006<br>na sjednici Gradskog vijeća .....                                                                            | 76 |
| 2.2.4 Ostali dokumenti prostornog uređenja .....                                                                                                                                       | 79 |
| 3. OSTALA PITANJA I PROBLEMI OD ZNAČAJA ZA PROSTOR .....                                                                                                                               | 82 |
| 3.1 Prometna opremljenost područja .....                                                                                                                                               | 82 |
| 3.2 Komunalna i druga infrastruktura .....                                                                                                                                             | 83 |
| 3.3 Ostale komunalne djelatnosti .....                                                                                                                                                 | 86 |
| 3.4 Organizacija komunalne problematike Grada Makarske .....                                                                                                                           | 86 |
| 3.5 Fiskalne mjere od značaja za gospodarenje prostorom .....                                                                                                                          | 87 |
| ZAKLJUČAK .....                                                                                                                                                                        | 88 |



GLASNIK  
Grada  
MAKARSKE

Na temelju članka 10. i 11. Zakona o prostornom uređenju ((NN 30/94, 68/98, 61/00, 32/02 i 100/04), članka 33. Statuta Grada Makarske (Glasnik Grada Makarske br. 16/2005.) Gradsko vijeće Grada Makarske na 21. sjednici održanoj 11. srpnja 2007. godine prihvatilo je:

## IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORU GRADA MAKARSKE

### UVOD

Zakonom o prostornom uređenju (NN 30/94, 68/98, 61/00, 32/02 i 100/04), određena je obveza izrade Izvješća o stanju u prostoru i Programa mjera za unapređenje stanja u prostoru kao četverogodišnjeg dokumenta za gradove i općine. Grad Makarska je posljednje dokumente za praćenje stanja u prostoru (Izvješće o stanju u prostoru i Program mjera za unapređenje stanja u prostoru) donio 2003. godine ("Glasnik Grada Makarske" br.11. i 13./2003.).

Obzirom da je isteklo vrijeme važenja tih dokumenata, potrebno je donijeti nove, u skladu s današnjim potrebama i zakonskim odrednicama. U proteklom razdoblju donesen je Prostorni plan Splitsko dalmatinske županije ("Službeni glasnik Županije splitsko-dalmatinske" br. 1/03, 8/04, 5/05, 5/06).

U međuvremenu je donesena Uredba o uređenju i zaštiti zaštićenog obalnog područja mora (NN, broj 128/04.) s kojom se moraju uskladiti svi prostorni planovi. Prostorni planovi općina i gradova obvezno se usklađuju s Prostornim planovima Županija u kojima se, prema Uredbi, moraju odrediti raspored, veličina, vrsta i kapacitet izdvojenih (izvan naselja) ugostiteljsko turističkih zona i luka nautičkog turizma te drugo od značaja za zaštitu i uređenje zaštićenog obalnog područja mora. Prostorni planovi uređenja općina i gradova koji obuhvaćaju zaštićeno obalno područje mora moraju pored već propisanih obveza, prije donošenja, dobiti i suglasnost Ministarstva o usklađenosti s propisima.

Prostorni plan Splitsko dalmatinske županije usklađen je s Uredbom na način da su određena izdvojena građevinska područja (izvan naselja) ugostiteljsko-turističke namjene što je u ovom trenutku značajno za planiranje i razvoj Grada Makarske.

Izvješće o stanju u prostoru Grada Makarske sadrži dijelove određene Zakonom (čl.10), i to: *analizu provođenja dokumenata prostornog uređenja i drugih dokumenata, ocjenu provedenih mjera*

*i njihove učinkovitosti na svrhovito gospodarenje prostorom, zaštitu vrijednosti prostora i okoliša te druge elemente od važnosti za prostor.*

Program mjera za unapređenje stanja u prostoru se temeljem Zakona o prostornom uređenju (NN 30/94, 68/98, 61/00, 32/02 i 100/04) izrađuje kao četverogodišnji na temelju Izvješća o stanju u prostoru. U tom smislu zadaća Programa mjera za unapređenje stanja u prostoru ogleda se u utvrđivanju neposrednih aktivnosti vezanih uz izradu i donošenje prostorno planske dokumentacije te ostalih aktivnosti na uređenju građevinskog zemljišta i zaštite prostora u cjelini.

Statutom Grada Makarske (Gl.Grada Makarske 16/05.) određeno je u članku 21, slijedeće: *Grad u okviru samoupravnog djelokruga obavlja slijedeće poslove;*

1. Uređenje naselja i stanovanje
2. Prostorno i urbanističko planiranje
3. Komunalno gospodarstvo
4. Brigu o djeci
5. Socijalnu skrb
6. Primarnu zdravstvenu zaštitu
7. Odgoj i osnovno obrazovanje
8. Kulturu, tjelesnu kulturu i šport
9. Zaštitu potrošača
10. Zaštitu i unapređenje prirodnog okoliša
11. Protupožarnu i civilnu zaštitu
12. Promet na svom području
13. Ostali poslovi sukladno sa posebnim zakonima

## 1. ANALIZA IZRADE I DONOŠENJA DOKUMENATA PROSTORNOG UREĐENJA I DRUGIH DOKUMENATA OD ZNAČAJA ZA PROSTOR

### 1.1 OSNOVNI PODACI O PROSTORU

Područje Grada Makarske je određeno Zakonom o područjima županija, gradova i općina u RH i obuhvaća dva naselja:

- Makarska i
- Veliko Brdo

Grad Makarska kao jedinica samouprave ima površinu od 38,51 km<sup>2</sup>, što čini 0,85 % površine Splitsko dalmatinske županije. Prema popisu iz 2001. godine bilo je 13.716 stanovnika, što znači da je prosječna gustoća naseljenosti iznosila 356,17 stanovnika na 1 km<sup>2</sup>. Procjenjuje se da danas na prostoru Grada Makarske živi cca 16.000 stanovnika.

Tablica 1. Površina naselja, broj stanovnika, kućanstava i stanova (Izvor: [www.dzs.hr](http://www.dzs.hr))

| Naselje        | Površina km <sup>2</sup> | Godina popisa |               |               | Broj kućanstava | Broj stanova |
|----------------|--------------------------|---------------|---------------|---------------|-----------------|--------------|
|                |                          | 1981.         | 1991.         | 2001.         | 2001.           | 2001.        |
| Makarska       | 26,76                    | 9.342         | 11.743        | 13.381        | 4.299           | 5.777        |
| Veliko Brdo    | 11,75                    | 214           | 215           | 335           | 106             | 229          |
| <b>Ukupno:</b> | 38,51                    | <b>9.556</b>  | <b>11.958</b> | <b>13.716</b> | <b>4.431</b>    | <b>6.028</b> |

Grad Makarska prostorno funkcionalno pripada širem prostoru Makarskog primorja, prostorne cje-line u jugoistočnom dijelu Županije smještene između obalne crte i padina Biokova. Na sjeverozapadu je ograničeno Omiškim primorjem kao dijelom Splitske konurbacije i Poljicima, dok je sa sjeveroistočne strane duž planine Biokovo ograničeno Vrgoračkom i Imotskom krajinom, te na krajnjem jugoistočnom, dijelu graničnom crtom prema Dubrovačko-neretvanskoj Županiji.

Grad Makarska graniči sa Općinama; Baška voda na sjeveru, Zagvozd na sjeveru i sjeveroistoku, Tučepi na jugu i Selca (otok Brač) na zapadu.

Makarsko primorje je izrazito turistički kraj sa značajno razvijenom ugostiteljskom djelatnošću, odnosno smještajnim kapacitetima. Jedno je od najpoznatijih turističkih odredišta hrvatskog priobalja, privlačno zbog svojih i prirodnih i klimatskih karakteristika i raznolike turističke ponude.

Grad Makarska je važno regionalno (srednje razvojno središte) na koje se vezuje i naslanja značajan broj stanovnika i gospodarstva regije. Grad Makarska ima veliko utjecajno područje koje se prostire na cijelom teritoriju bivše općine Makarska sa preko 20.000 stanovnika.

## 1.2. ANALIZA REALIZACIJE PROGRAMA MJERA ZA UNAPREĐENJE STANJA U PROSTORU GRADA MAKARSKE (Glasnik Grada Makarske, broj 13/2003.)

Program mjera za unapređenje stanja u prostoru donesen je za razdoblje 2003-2005 godine (donesen na Gradskom vijeću Grada Makarske 17. listopada 2003. godine). Programom mjera utvrđena je potreba izrade 20-tak dokumenata prostornog uređenja, i to:

- prostorni planovi čija je izrada bila u tijeku,
- izrada novih prostornih planova,
- izmjene i dopune postojećih prostornih planova.

Ostali dio Programa mjera regulira izradu i pribavljanje podataka i stručnih podloga za izradu dokumenata prostornog uređenja te sadržaj i način donošenja dokumenata prostornog uređenja.

### 1.2.1. Pregled dokumenta prostornog uređenja previdenih za izradu i donošenje

Prethodnim Programom mjera za unapređenje stanja u prostoru predviđena je izrada i donošenje slijedećih dokumenata uređenja prostora:

- **Prostorni planovi čija je izrada započela prije stupanja na snagu Programa mjera za unapređenje stanja u prostoru (Glasnik Grada Makarske, broj 13/03.);**

### 1. Prostorni plan uređenja Grada Makarske

Prostorni plan uređenja Grada Makarske je, nakon ishoda potrebnih suglasnosti donesen je od strane Gradskog vijeća Grada Makarske na sjednici održanoj 7. 10. 2006. godine.

### 2. Generalni plan uređenja Grada Makarske

Izrada Generalnog urbanističkog plana Makarske je započela tek nakon donošenja Prostornog plana uređenja Grada Makarske. Izvršeni su pripremni radovi i u tijeku je izrada Nacrta prijedloga GUP-a. Donošenje GUP-a očekuje se, nakon utvrđivanja Prijedloga plana te provedene javne rasprave, početkom 2008. godine.

### 3. DPU Groblje Zagon

Izraden Prijedlog plana, nije donesen.

### 4. Izmjena i dopuna PUP-a Ratac - Bili Brig

Gradsko vijeće Grada Makarske 8. ožujka 2005. godine donosi Odluku o Izmjenama i dopunama Provedbenog urbanističkog plana Ratac-Bili Brig (Glasnik Grada Makarske broj 4/05).

Izmjene i dopune obuhvaćaju dio č.z. 5300 (Starčevićeva ulica), č.z. 733,734 i dio č.z. 735 k.o. Makarska u ukupnoj površini od oko 3.600 m<sup>2</sup>. Izmjena namjene površina obuhvaća definiranje kolnih i pješačkih površina javnog zelenila te zonu za gradnju poslovno stambene građevine. Namjena površina u granicama obuhvata Izmjena i dopuna obuhvaća; kolne i pješačke površine, javno zelenilo te zonu stambeno-poslovne građevine. Planirano rješenje u obuhvatu Izmjena i dopuna usklađeno je s novom regulacijom prometa - kolnog ulaza u Makarsku iz smjera Splita.

**5. DPU Gorinka 1**

Donesen na sjednici Gradskog vijeća Grada Makarske 19. prosinca 2003. godine (Glasnik Grada Makarske broj 17/03.). Na temelju nadzora Urbanističke inspekcije Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva od 7. srpnja 2004. godine (Glasnik Grada Makarske br. 11/04) je stavljen izvan snage.

- **Izrada novih prostornih planova;**

**6. DPU Sinokoše**

Izrada Plana nije započela.

**7. DPU Groblje - Makarska**

Donesen na sjednici gradskog vijeća Grada Makarske 22. ožujka 2005. godine (Glasnik Grada Makarske broj 6/05.). Plan se nalazi u postupku nadzora Urbanističke inspekcije Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva.

**8. DPU Groblje - Veliko Brdo**

Izrada Plana nije započela.

**9. DPU Istok 2**

Izrada Plana nije započela.

**10. DPU Peškera**

Izrada Plana nije započela.

**11. DPU Sportski centar**

Nije donesen.

**12. DPU Zone Istok, za poticajnu stanogradnju (POS)**

Izrada Plana nije započela.

**13. DPU Istok (Prskalo)**

Izrada Plana nije započela.

- **izrada Izmjena i dopuna postojećih prostornih planova;**

**14. Izmjena i dopuna DPU-a Gradska sportska dvorana - Istok**

Nije donesen

**15. Izmjena i dopuna PUP-a Zelenka - Runjevac**

Nije donesen

**16. Izmjena i dopuna PUP-a Sportsko poslovne zone Dugiš**

Donesen na sjednici Gradskog vijeća Grada Makarske 18. 01. 2005. godine (Glasnik Grada Makarske br. 1/05).

**17. PUP Zelenka 6 (Šapit)**

Izrada Plana nije započela.

**18. PUP Centar (Batinović)**

Izrada Plana nije započela.

**19. PUP Zelenka 7 (Roso)**

Nije donesen

## 2. OCJENA PROSTORNO PLANSKE DOKUMENTACIJE I NJENE UČINKOVITOSTI NA SVRHOVITO GOSPODARENJE PROSTOROM I ZAŠTITU VRIJEDNOSTI PROSTORA I DRUGE MJERE OD VAŽNOSTI ZA PROSTOR

### 2.1 DOKUMENTI PROSTORNOG UREĐENJA

Dokumenti prostornog uređenja koji su na snazi a relevantni su za područje Grada Makarske su:

1. Strategija i Program prostornog uređenja Republike Hrvatske
2. Prostorni plan Splitsko-dalmatinske županije (Službeni glasnik Splitsko dalmatinske županije br. 1/03, 8/04, 5/05, 5/06).
3. Prostorni plan Grada Makarske, usvojen dana 17.10.2006 na sjednici Gradskog vijeća
4. Ostali dokumenti prostornog uređenja

### 2.2 OSNOVNA OBILJEŽJA I RJEŠENJA DOKUMENATA PROSTORNOG UREĐENJA OD ZNAČAJA ZA GRAD MAKARSKU

#### 2.2.1 Strategija prostornog uređenja i Program prostornog uređenja Republike Hrvatske

*Strategiju prostornog uređenja Republike Hrvatske* donio je Zastupnički dom Sabora Republike Hrvatske na sjednici 27. lipnja 1997.

Strategija određuje dugoročne ciljeve prostornog razvoja i planiranja u skladu s ukupnim gospodarskim, društvenim i kulturnim razvojem te sadrži osnove za usklađivanje i usmjeravanje prostornog razvoja, organizaciju prostora Države, razvojne prioritetne djelatnosti te planske cjeline zajedničkih prostornih i razvojnih obilježja za koje će se donositi prostorni planovi ili drugi dokumenti prostornog uređenja.

*Program prostornog uređenja Republike Hrvatske* donio je Zastupnički dom Hrvatskoga državnog sabora na sjednici 7. svibnja 1999.

Programom se utvrđuju mjere i aktivnosti za provođenje Strategije. Sadrži, osim pobliže određenih osnovnih ciljeva razvoja u prostoru, još kriterije i smjernica za uređenje prostornih i drugih cjelina te

prijedlog prioriteta za ostvarivanje ciljeva prostornog uređenja, a na temelju prirodnih, gospodarskih, društvenih i kulturnih polazišta određuje osnovu za organizaciju, zaštitu, korištenje i namjenu prostora, zaštitu i unaprijeđenje okoliša, sustav središnjih naselja i sustav razvojne državne infrastrukture.

Strategija i Program prostornog uređenja RH nemaju elemente izravne primjene, već imaju usmjeravajuću i kriterijalnu ulogu.

Strategija i Program prostornog uređenja kategoriziraju naselja RH prema kriterijima centraliteta

i veličine u šest kategorija, koje se zapravo razlažu na osam kategorija, jer se naselja iz kategorije regionalnih središta dijele u potkategorije regionalnih i manjih regionalnih središta, a naselja iz kategorije lokalnih središta se dijele na kategorije većih i manjih lokalnih središta. Kako su upravo mala regionalna i lokalna središta potencijalni nositelji razvoja nedovoljno prostorno strukturiranih područja, prihvaća se kategorizacija koja naselja dijeli u osam grupa te se tim naseljima daje pozicija na hijerarhijskoj ljestvici centraliteta.

## Strategija i Program prostornog uređenja Republike Hrvatske

Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i stanovanja  
Zavod za prostorno planiranje

2. Poglavlje:

**Stanovništvo i naselja**

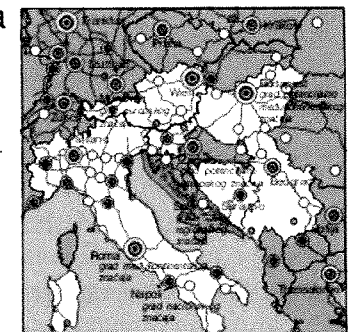
Sektor:

**Sustav naselja - razvojnih središta**

Tema:

**Sustav središnjih naselja (mjesta)**

oko 550 postojećih i potencijalnih razvojnih središta

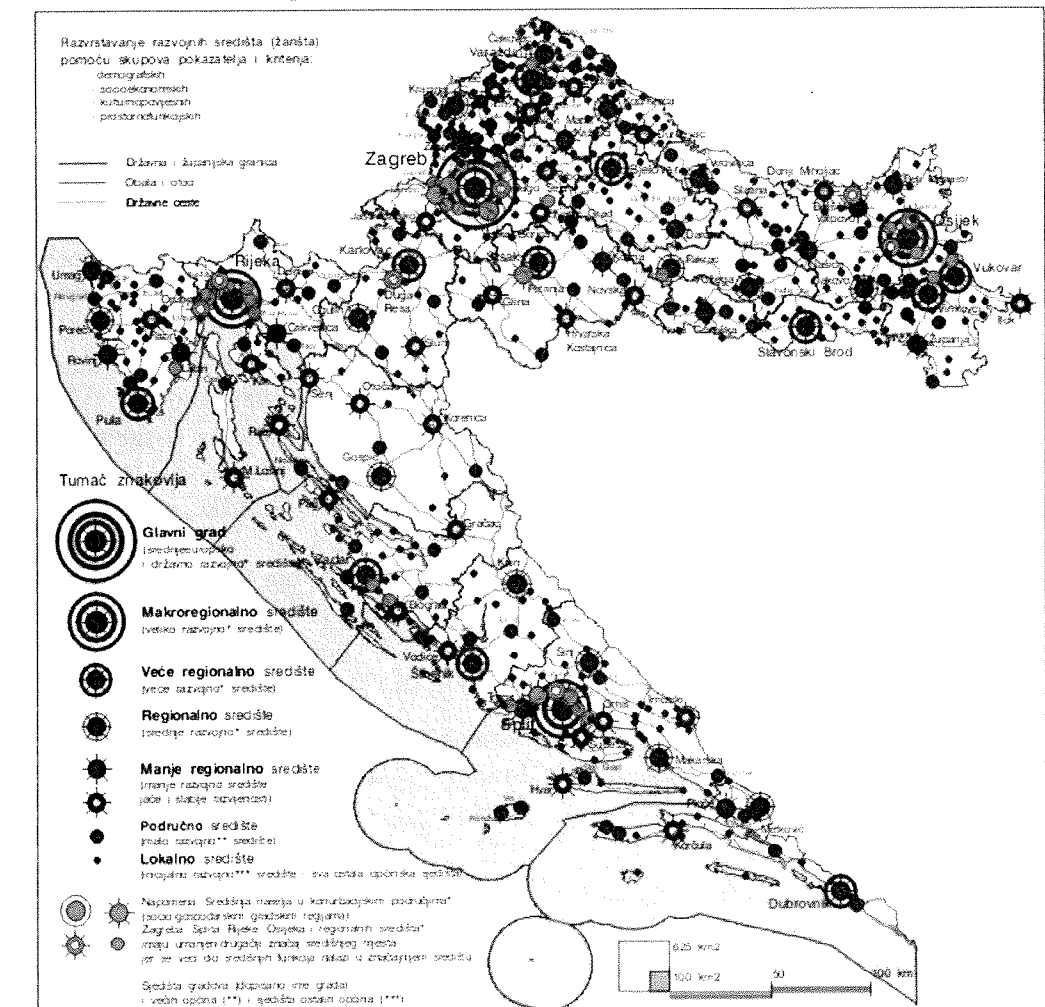


Godina podataka - stanje - planirano:

1991., 2005. i 2015.

Izvori podataka: Studije: Naselja - naseljenost prostora, proces urbanizacije i sustav razvojnih žarišta; Kompleksno sagledavanje procesa urbanizacije i Zakon o područjima županija, gradova i općina (NN, br.10/97 i 68/98); Bundesministerium für Raumordnung, Bauwesen und Städtebau, Bonn 1994. (prilagođeno)

Zagreb, svibnja 1999.



U daljnjem promišljanju prostornog razvoja Grada Makarske treba polaziti od smjernica naznačenih u Strategiji.

| Stupanj centraliteta naselja                                                                          | Uprava i pravosuđe                                                                                                                                                                                     | Školstvo                                               | Pošta, kultura i informacije                                                           | Zdravstvo                                                                                                 | Financijske i slične usluge                                  | Opskrba i usluge                                                                                                                       | Šport                                                |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------|
| Regionalno (srednje razvojno) središte 15.000-30.000: Solin, Sinj, Kaštela, Makarska, Trogir, Imotski | - ispostave županijske uprave<br>- gradski/općinski organi samouprave<br>- općinski sud<br>- prekršajni sud<br>- sjedište javnog bilježnika<br>- povezna uprava<br>- ispostava<br>- policijska stanica | - viša škola ili<br>- srednja škola<br>- osnovna škola | - poštanski centar<br>- radio<br>- kino<br>- muzej, galerija<br>- knjižnica, čitaonica | - stacionari u sklopu objekta<br>- primarne zdravstvene zaštite<br>- objekti primarne zdravstvene zaštite | - banka - ispostava<br>- OZ - ispostava<br>- ZAP - ispostava | - manji uslužni i trgovački centri<br>- skladišta, manje hladnjače<br>- više specijaliziranih trgovina, servisa i obrtničkih radionica | - pojedinačni športski objekti<br>- športski klubovi |

U nastavku se naznačuju pojedine smjernice iz Strategije RH:

- Strategijom prostornog uređenja Republike Hrvatske utvrđena su problemska područja u koja, između ostalih, spadaju ratom zahvaćena područja (fizička, funkcionalna i ekološka obnova), područja uz državnu granicu (integracija u cjelokupan prostor Republike Hrvatske), obalna područja (propisi o uređenju i zaštiti obalnih područja mora) te područja otoka (razvoj i prometno povezivanje).
- Posebnim ciljevima prostornog razvoja naglašava se zaštita prostora i okoliša, i to primjenom suvremenih svjetskih načela zaštite i unapređenja okoliša.
- Temelj za ostvarivanje ciljeva razvoja je stroga zaštita posebno vrijednih resursa: poljoprivredno zemljište, more i obala, nezagadeno tlo, rezerve pitke vode i prirodne šume.
- U planiranju trasa velike infrastrukture treba prioritetno ispitati mogućnost korištenja postojećih koridora i izbjegavati zauzimanje novih površina i vrijednih resursa.
- Prioritetne zahvate u prostoru usmjeravati po načelima korištenja rezervi postojećih struktura za djelatnost i stanovanje, te usmjeravati izgradnju u zone s dovoljnim kapacitetima postojeće infrastrukture.
- Posebnu pažnju posvetiti područjima povećanog interesa za ulaganje (turistička i rekreativna područja).
- U uređenju i razvoju naselja koristiti rezerve postojećih struktura (interpolacije).

- Usmjeravati novu izgradnju u dijelove naselja opremljene komunalnom infrastrukturom ili na prostore najpovoljnije za izgradnju nove infrastrukture.
- Radi zaštite negrađevinskog, u pravilu poljodjelskog i šumskog zemljišta utvrditi smjernice i kriterije za gradnju izvan građevinskih područja.
- Veliki učinak na poboljšanje uvjeta života i rada može se postići malim zahvatima i pomacima, mjerama bolje organiziranosti subjekata unutar svojih nadležnosti i unutar lokalnih zajednica. Veliki prostorni zahvati koji bitno mijenjaju značajke temeljne prostorne strukture, a poglavito odnos površina po osnovnom tipu korištenja, moraju biti sagledavani i obrađeni na način koji osigurava cjelovit i integralan planско-razvojni pristup i kontrolu svih učinaka.
- Strategijska je odluka sustavno ne mijenjati odnos osnovnih kategorija korištenja prostora (poljodjelske, šumske, vodne, građevinske površine).
- Prioriteti razvoja u prostoru su: zaustavljanje negativnih procesa (depopulacija, zapuštanje resursa) i poticanje razvoja ruralnih prostora u cjelini i smanjivanje pritiska na gradove naročito jadranskog područja; stvaranje uvjeta za razvoj gospodarstva u postojećim strukturama naselja, a posebno korištenjem domicilnih resursa.
- Prioriteti zaštite okoliša su: zaštita fizičke cjelovitosti resursa, zaustavljanje daljnjeg širenja naselja (građevinskih područja) i stroga kontrola (usmjeravanje) izgradnje izvan građevinskih područja, te racionalno korištenje posto-

jećih struktura (poglavito za djelatnosti i stanovanje); promjena načina korištenja resursa s većom pažnjom na biološku osjetljivost i raznolikost, kvaliteta voda i tla te prirodne značajke krajobraznih struktura; sanacija kritičnih mjesta zagađenja okoliša (prioritetno odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda, zbrinjavanje otpada) i uklanjanje zastarjelih, neprofitabilnih i zagađujućih tehnologija.

- Krajnje racionalno korištenje i stroga zaštita strateških resursa: biološka cjelovitost, vegetacija, čista i nezagadeno tla, prirodne šume, i dr.
- Korištenjem i zaštitom resursa osobito voditi računa o zaštiti vodnih resursa kao temelja uređenja i zaštite okoliša, te o orijentaciji na prirodne cikluse proizvodnje zdrave hrane, zaštitu tla, ograničavanje daljnjeg intenziviranja klasične proizvodnje, obnovu tradicionalnih i malih gospodarstava.

## 2.2.2. Prostorni plan Splitsko-dalmatinske županije

Prostorni plan Splitsko-dalmatinske županije donesen je na Županijskoj skupštini 24. listopada 2002. i objavljen u "Službenom glasniku Županije splitsko-dalmatinske", br. 1/03, 8/04, 5/05 i 5/06.

Prostorni plan Splitsko-dalmatinske županije se provodi putem planova užeg područja tj. prostornih planova uređenja gradova i općina.

Obzirom da će Prostorni plan Splitsko-dalmatinske županije značajno utjecati na prostorno plan-

### • Planirana područja za razvoj grada

| Grad     | Planirani broj stanovnika 2015. | Min. gust. st./ha | Planirani ukupni br. ležaja pov. stanovnika 2015. god. | Planirani ukupni br. ležaja u turizmu | Planirani ukupni br. ležaja pov. stan. i u turizmu 2015 | Planirana ukupna površina naselja i turističke namjene u ha | Planirana površina gospodarske namjene i proizvodne |
|----------|---------------------------------|-------------------|--------------------------------------------------------|---------------------------------------|---------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------|
| Makarska | 13.400                          | 70                | 2.500                                                  | 12.500                                | 15.000                                                  | 406                                                         | 21                                                  |

- Određivanjem osnovne mreže javnih i društvenih funkcija određuje se broj i kriteriji za izgradnju objekata društvenih djelatnosti: prosvjete, zdravstva, kulture i socijalne skrbi. Broj pojedinih građevina društvenih djelatnosti određen Planom, predstavlja minimum zadovoljenja tih potreba, dok se konačan broj, raspored i kapacitet tih sadržaja određuje Prostornim planom uređenja.
- Planom su određeni uvjeti za određivanje građevinskog područja i korištenje izgrađenog i neizgrađenog dijela građevinskog područja.

ska rješenja gradova i općina, u ovom Izvješću dati će se pregled pojedinih odredbi koje su je potrebno respektirati prilikom planiranja prostora Grada Makarske:

- Prostornim planom Splitsko-dalmatinske županije se određuju gospodarski sadržaji sljedećih djelatnosti:
  - šumarstvo;
  - poljoprivreda i stočarstvo;
  - ribarstvo i marikultura;
  - turizam;
  - rudarske građevine i postrojenja za istraživanje i iskorištavanje mineralnih sirovina i
  - ostale gospodarske djelatnosti

Planom je određen maksimalni broj stanovnika u 2015. godini, planirani broj kreveta u turizmu, planirana površina naselja, turističke namjene i gospodarske zone. Temeljem utvrđenih načela određene su ugostiteljsko turističke zone izvan naselja po veličini, kapacitetu i vrsti smještaja te detaljni uvjeti za izradu detaljnih prostornih planova. Tako je za područje Grada Makarske planirano sljedeće:

1. Biloševac, površine 99,4 ha, kapaciteta 5000 kreveta, T1, T2 (hotel, turističko naselje), neizgrađeno.
2. Platno, površine 6,60 ha, neizgrađeno, bez drugih pokazatelja.

Nije planirana luka nautičkog turizma na području Makarske ali je moguća gradnja istih unutar ugostiteljsko turističkih zona do najviše 20% planiranog kapaciteta zone.

- Planom su određeni kriteriji za građenje izvan građevinskog područja.
- Planom su određene građevine od važnosti za Državu i Županiju

### Građevine od važnosti za Državu

- Državne ceste
  - D 8 (GP Pasjak - Šapjane - Rijeka - Zadar - Split - GP Klek - GP Zaton Doli - Dubrovnik - GP Karasovići),
  - D 411 (Makarska (D8) - trajektna luka)
- Energetske građevine;

- DV 110 kV Kraljevac - Makarska
- DV 110 kV Opuzen - Ploče - Makarska
- TS 110/35 kV Makarska
- Vodoopskrbni sustav Makarskog primorja
- Sustav odvodnje otpadnih voda Grada Makarske
- Magistralni plinovod (planirano)

#### Gradevine od važnosti za Županiju

- Županijske ceste
- ŽC 6196 (Veliko Brdo - D8),
- ŽC 6197 (Makarska: D411- D8).
- Športsko-rekreativna luka Makarska
- Transformatorske stanice; TS 35/10 Makarska i TS 110/35 Makarska
- Zahvati voda;
- Kraljevac, min. izdašnost 650 l/s, godina izgradnje 1966 g.
- Vratak, min. izdašnost 10 l/s, godina izgradnje 533 g.

- Planom su određeni zaštićeni dijelovi prirode

| Naziv zaštićenog dijela prirode - lokalitet | Kategorija zaštite          | Godina proglašenja |
|---------------------------------------------|-----------------------------|--------------------|
| Planina Biokovo                             | Park prirode                | 1981.              |
| Miletin bor                                 | Spomenik prirode, botanički |                    |

#### Predloženi lokaliteti za zaštitu:

- Botanički vrt "Kotišina", spomenik parkovne arhitekture
- Područje Veprić-Ždrilo-Baškovići, zaštićeni krajolik
- Kanjon Vratak, zaštićeni krajolik

- Planom su određene zaštićene cjeline kulturnih dobara

| Naselje     | Ime            | Vrsta           | Reg. broj |
|-------------|----------------|-----------------|-----------|
| Makarska    | Makar          | Ruralna cjelina | E         |
| Makarska    | Sv. Petra      | Arheološka zona | E         |
| Makarska    | Makarska       | Urbana cjelina  | RST-1052  |
| Veliko Brdo | Žlib-Baškovići | Ruralna cjelina | E         |

#### 2.2.3 Prostorni plan uređenja Grada Makarske, usvojen dana 7. 10. 2006. na sjednici Gradskog vijeća

Prostorni plan uređenja Grada Makarske je uskladen sa Prostornim planom županije Splitsko-dalmatinske i Uredbom o uređenju i zaštiti zaštićenog obalnog područja mora.

Koncepcija uređenja temelji se na Makarskoj kao sredozemnom gradu, turistički atraktivnom, obogaćenom kulturnim sadržajima, s uređenim

- Prostornim planom Splitsko Dalmatinske županije u oblasti prometa i infrastrukture planirano je slijedeće;
- zaobilaznica Makarske (DC 8)
- Izmještanje DC 8 na dionici Veliko Brdo - Tučepi - Podgora - Drašnice uključujući realizaciju planiranih čvorova Makarska-istok i Makarska-zapad
- Interventni heliodrom
- regionalni vodovod makarskog primorja, procijenjena potreba za vodom 2015 god. 1.500 l/s
- u kanalizacijskom sustavu potrebno dovršiti nadogradnju uređaja za pročišćavanje do I. stupnja pročišćavanja (potrebno zamijeniti staru i ugraditi novu opremu za pročišćavanje; mjerač protoka, dozirni bazen, automatsku rešetku, pjeskolov, mastolov)
- planiran 2 DV 110 kV Uvod DV 110 kV Makarska - Ploče u TS Brist

- Paleolitički nalazi "Čurilo", spomenik prirode, paleontološki, geološki, zoološki
- Poluotok Osejava, zaštićeni krajolik
- Poluotok Sv. Petar, zaštićeni krajolik
- Pojedine postaje "Poucnog ekološkog puta Dr. fra Jure Radić", spomenik prirode

kvalitetnim urbanim i rekreativnim prostorima, kao zdravom i za život poželjnom gradu, koji će biti interesantan žiteljima i posjetiteljima za dugu turističku sezonu

Prostorni plan polazi od temeljnih postavki:

- racionalnog korištenja prostora
- poštivanje prirodnih i antropogenih karakteristika prostora
- zaštite prostora i okoliša
- podizanje kvalitete življenja na prostoru županije

- interdisciplinarnog sagledavanja i rješavanja problema

Prostornim planom su sagledani problemi, teškoće i ograničenja u razvitku Grada Makarske te planskim instrumentarijem osigurane pretpostavke prema daljnjoj izgradnji i razvitku.

Kao ciljevi prostornog razvoja na području Grada Makarska ističe se;

- uspostava ravnomjernijeg korištenja prostora namijenjenog naselju i prostora koji su predviđeni za gospodarski razvoj (turizam prije svega) na način da se ne pogoršavaju stambeni, prometni, ekološki i socijalni uvjeti današnjeg i budućih naselja,
- unapređenje poljoprivrede i zaštite djelatnosti vezanih za podbiokovske jezgre kako bi se očuvalo autohtono korištenje kultiviranog krajolika,
- aktivna zaštita pošumljenih dijelova prostora kao rekreacijskih prostora uz obavezno uvažavanje pojedinačne zaštite specijesa i biološke raznolikosti,
- stavljanje registriranih i evidentiranih prirodnih i kulturnih dobara pod efikasnu i cjelovitu zaštitu,
- upoznavanje javnosti s procedurama i obavezama donošenja prostorno planske dokumentacije kao instrumenta zajedničke kontrole procesa i gospodarenja ukupnim prostornim resursom.

Organizacija prostora Grada Makarske razgraničuje cijelo područje na površine građevinskih područja naselja s izdvojenim zonama unutar naselja koje su namijenjene gospodarskim djelatnostima proizvodne i poslovne namjene, te površine za izdvojena građevinska područja (izvan naselja) izdvojenih namjena (ugostiteljsko - turističke i sportsko - rekreativne) kao i na prostore izvan građevinskih područja koja obuhvaćaju šumske, poljoprivredne,

vodene i morske površine, površine infrastrukturnih sustava, površine zaštićenih dijelova prirode i ostale površine.

Prostornim planom razgraničuje se prostor prema namjeni na:

- površine unutar naselja:
- izgrađeni i neizgrađeni dio
- naselje Makarska s izdvojenim dijelovima naselja Kuk, Puharići, Makar, Mlinice, Kotišina
- naselje Veliko Brdo s izdvojenim dijelovima naselja Baškovići, Matići i Rusendići,
- površine gospodarske namjene (područje Volicije),
- površine izvan naselja - građevinsko područje za izdvojene namjene:
- površina za ugostiteljsko - turističku zonu (područje Biloševac),
- površine za ugostiteljsko - turističku zonu pretežito sportsko-rekreativnog obilježja (područje Platna),
- poljoprivredne površine
- šumske površine,
- vodne i morske površine,
- površine infrastrukturnih sustava,
- zaštićene površine (Park prirode Biokovo i površine značajnih krajobraza (područje Veprić - Ždrilo - Baškovići, kanjon Vratak, poluotok Osejava, poluotok Sv. Petar),
- područje kultiviranog krajolika podno Biokova od granice Parka prirode Biokovo do nove državne obilaznice,
- ostale površine (poljoprivredne i šumske)
- površina za novo groblje Sv. Andrija.

Kriterij za utvrđivanje građevinskih područja naselja u Prostornom planu bila je veličina utvrđenog izgrađenog dijela dosadašnjeg građevinskog područja iz Prostornog plana uređenja općine (bivše) Makarska. Tako je planirano građevinsko područje, u odnosu na Prostorni plan iz 1985. godine, smanjeno za oko 55 ha ili 10%.

Tablica 2. Usporedba građevinskih područja Prostornih Planova uređenja Grada 1985/2006

| Katastarska općina          | Područje Grada | Građevinsko područje PPUG-om 1985. (ha) | Izdvojeno građ. područje PPUG-om 1985. (ha) | Izgrađenost građevinskog područja | Građevinsko područje PPUG-om 2006. (ha) | Izdvojeno građ. područje PPUG-om 2006. (ha) |
|-----------------------------|----------------|-----------------------------------------|---------------------------------------------|-----------------------------------|-----------------------------------------|---------------------------------------------|
| MAKARSKA                    | Makarska       | 350,70                                  |                                             | 286,07                            | 361,30                                  |                                             |
|                             | Kotišina       | 7,10                                    |                                             | 1,75                              | 1,75                                    |                                             |
|                             | Makar          | 7,24                                    |                                             | 3,59                              | 3,59                                    |                                             |
|                             | Mlinice        | 1,33                                    |                                             | 1,66                              | 1,66                                    |                                             |
|                             | Puharići       | 2,87                                    |                                             | 1,99                              | 1,99                                    |                                             |
|                             | Biloševac      | -                                       | 162,95                                      | 0,00                              | -                                       | 99,40                                       |
|                             | Kuk            | -                                       | -                                           | 0,00                              | 6,79                                    | -                                           |
|                             | Platno         | -                                       | -                                           | 0,00                              | -                                       | 6,60                                        |
| MAKARSKA UKUPNO             |                | 369,24                                  |                                             |                                   | 377,08                                  | 106,00                                      |
|                             |                | 532,19                                  |                                             |                                   |                                         |                                             |
| VELIKO BRDO                 | Veliko Brdo    | 41,58                                   |                                             | 30,39                             | 43,71                                   |                                             |
|                             | Baškovići      | 2,04                                    |                                             | 0,34                              | 0,34                                    |                                             |
|                             | Matići         | 1,42                                    |                                             | 2,36                              | 2,36                                    |                                             |
|                             | Rusendići      | -                                       |                                             | 0,92                              | 0,92                                    |                                             |
| VELIKO BRDO UKUPNO          |                | 45,04                                   |                                             |                                   | 47,33                                   |                                             |
|                             |                |                                         |                                             |                                   | 47,33                                   |                                             |
| GRAD MAKARSKA UKUPNO        |                | 414,28                                  | 162,95                                      |                                   | 424,41                                  | 106,00                                      |
| UKUPNO GRAĐEVINSKO PODRUČJE |                | 577,23                                  |                                             | 335,01                            | 530,41                                  |                                             |

Građevinsko područje naselja Makarska ukupne je površine 377,08 ha od čega je 361,30 ha površina građevinskog područja užeg naselja južno od nove državne ceste i proteže se od područja Cvitačke na zapadu do Sv. Andrije na istoku. Prostornim planom su određene površine ostalih izdvojenih dijelova naselja i ruralnih cjelina.

Prostornim planom je određena obveza izrade Generalnog urbanističkog plana Makarske površine dijela 472,69 ha uz pripadajući dio morske površine (ukupno 661,23 ha), te više urbanističkih planova uređenja (zaštićena povijesna jezgra Makarske, Veliko Brdo, ugostiteljsko turističke zone i drugo).

Izdvojeno građevinsko područje ugostiteljsko - turističke namjene Biloševac, površine 99,40 ha sukladno je Ispravku usklađenja Prostornog plana Splitsko - dalmatinske županije (travanj 2006.) s Uredbom o uređenju i zaštiti zaštićenog obalnog područja mora. Izdvojeno građevinsko područje ugostiteljsko - turističke zone pretežito sportsko - rekreativnog obilježja Platno površine je 6,60 ha.

Prostornim planom je, na temelju Prometne studije (Prometni plan s prijedlozima rješenja prome-

tnog sustava Grada Makarske, IGH, Zagreb 2003), određena prometna infrastruktura (cestovni, pomorski i zračni promet) te razvoj ostale infrastrukture u skladu s planiranom organizacijom prostora.

U današnjem trenutku Prostorni plan uređenja Grada Makarske predstavlja temeljnu prostorno-plansku osnovu za uređenje prostora. Prostorni plan je usvojen nakon višegodišnjeg postupka donošenja i pribavljanja potrebnih mišljenja i suglasnosti, što utječe na aktualnost planskih rješenja i nesagledavanje novih problema u prostoru.

Na temelju Prostornog plana uređenja Grada Makarske moguće je donošenje prostornih planova užih područja (GUP i UPU).

Prostorni plan Grada Makarske je svojim prostornim rješenjima odredio osnovno razgraničenje namjena i korištenja prostora koja će se detaljno razraditi planovima užih područja (Generalni urbanistički plan i urbanistički planovi uređenja) temeljeni na polazištima, ciljevima, rješenjima i odredbama Prostornog plana.

Problemi u provođenju Prostornog plana u najvećoj mjeri se ogledaju u nemogućnosti 'legalizaci-

je' postojeće izgradnje. Naime, na pretežno izgrađenom dijelu Makarske, najveći broj postojećih pa i legalnih građevina ne može se uklopiti u prostorno planske pokazatelje Prostornog plana za gradnju na tom dijelu grada.

Stoga se nameće potreba preispitivanja prostorno planskih pokazatelja za gradnju novih te rekonstrukciju ili zamjenu postojećih građevina unutar izgrađenog građevinskog područja naselja. U tom smislu potrebna je izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Grada Makarske jer na

pretežno izgrađenom dijelu građevinskog područja postoji veliki broj izgrađenih građevina bez odgovarajućih dozvola za gradnju a koje istovremeno odstupaju od uvjeta propisanih Prostornim planom.

Može se očekivati i iskazivanje potrebe izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Grada Makarske kao rezultat detaljnijih prostornih analiza tijekom izrade prostornih planova užih područja (GUP, UPU), te potreba uvažavanja novih prostornih potreba ili drugačijih planskih rješenja unutar prostora Grada Makarske

## 2.2.4 Ostali dokumenti prostornog uređenja

Tablica 3. Ostali dokumenti prostornog uređenja

| NAZIV DOKUMENTA PROSTORNOG UREĐENJA  | OBUH VAT (ha) | IZRAĐIVAČ STRUČNOG PRIJEDLOGA | DONOŠENJE                     | STATUS         |
|--------------------------------------|---------------|-------------------------------|-------------------------------|----------------|
| 1) PUP Radna zona Volicija           |               |                               | Glasnik br. 6/89              |                |
| 2) PUP Centar grada                  |               |                               | Glasnik br. 11/86, 6/91, 4/99 |                |
| 3) PUP Ratac - Bili Brig             | 29,4 ha       |                               | Glasnik br. 1/88, 4/99, 4/05  |                |
| 4) PUP Batinići                      | 18,75 ha      |                               | Glasnik br. 1/88, 4/99        |                |
| 5) PUP Zelinika 1                    | 36,65 ha      |                               | Glasnik br. 2/88, 4/99, 1/01  |                |
| 6) PUP Spotsko-poslovna zona Dugiš   | 19,65 ha      | Numico oo, Split              | Glasnik br. 6/89, 4/99, 1/05  |                |
| 7) DPU Osejava                       |               |                               | Glasnik br. 4/00              |                |
| 8) DPU Gradska športska dvorana      |               |                               | Glasnik br. 6/00              |                |
| 9) DPU Zelenika 4                    |               |                               | Glasnik br. 11/02             |                |
| 10) DPU Donja Luka 1                 | 0,639 ha      | GISplan doo Split             | Glasnik br. 9/02              |                |
| 11) DPU Donja Luka 2                 | 0,73 ha       | Arhing doo, Split             | Glasnik br. 3/03, 6/04        |                |
| 12) DPU Donja Luka 3                 |               | AGZ doo, Omiš                 | Glasnik br. 7/03              |                |
| 13) DPU Gornika 1                    |               |                               | Glasnik br. 17/03. 11/04      | izvan primjene |
| 14) DPU Gradskog groblja u Makarskoj | 2,78 ha       |                               | Glasnik br. 6/05              |                |

Detaljnija planska dokumentacija je starijeg datuma te predstoji period usklađenja navedene dokumentacije sa odredbama važećeg Prostornog plana. Pri izradi detaljnije dokumentacije potrebno je cjelovitije sagledavanje određenog prostora kako bi se osmislila kvalitetnija planska rješenja.

Za starije detaljne planove uređenja (PUP-ovi) koji nisu imali objavljene odredbe za provođenje u službenom glasilu Grada Makarske, iste su objavljene u Glasniku Grada Makarske broj 4/99.

### 1) PUP radna zona Volicija (Glasnik Grada Makarske br. 6/89.)

Oblik i veličina građevinskih parcela određeni su za svaki novoplanirani objekt i javnu namjenu te su prikazani u grafičkom prikazu elaborata.

Postojeći stambeni objekti zadržavaju uglavnom postojeće granice parcela, koje ih međusobno razgraničuju, dok se granica prema prometnicama i ostalim javnim namjenama (zelene površine, zone javnih objekata, pješačke staze, parkirališta i sl.) određuju prema grafičkoj situaciji. Nove građevinske parcele označene su brojevima od 1-67.

### 2) PUP Centar Grada (Glasnik Grada Makarske br. 11/86, 6/91, 4/99.)

Površina obuhvata 14,69 ha, zona užeg gradskog centra 8,92 ha.

Granice obuhvata; Obala kralja Tomislava na dijelu između Jadranske ulice i Male obale; od križanja jadranske ulice i ulice A. Starčevića, potok "Bidoi" do Vukovarske; Vukovarska ulica do poto-

ka "Vrutak"; potok "Vrutak" do ulice "Potok"; ulica "Potok" do križanja a Alkarskom ulicom; Alkarska ulica do križanja sa Franjevačkim putem; Franjevački put do Male obale; Mala obala do Obale kralja Tomislava. Granice obuhvata užeg gradskog centra; Zona užeg gradskog centra konzervatorski je zaštićena cjelina, a omeđena je ulicama: Jadranska, dio ulice A. Starčevića, ulica don Mihovila Pavlinovića, Alkarska ulica, Mala obala i dio obale kralja Tomislava.

Utvrđeni su uvjeti uređenja prostora i urbanističko tehnički uvjeti koji se odnose na oblik i veličinu građevinske parcele, građevinske linije, vrste krova, nagib i vrste pokrova te uvjeta za arhitektonsko oblikovanje a Plan se sastoji od grafičkog i tekstualnog dijela.

Izmjene i dopune - Odluka o reviziji PUP-a Makarska Centar (Glasnik 6/91.) donose se radi utvrđivanja oblika i veličine građevinske parcele, tlocrtna izgrađenost i maksimalna visina objekta Doma umirovljenika.

### 3) PUP Ratac - Bili Brig (Glasnik Grada Makarske br. 1/88, 4/99, 4/05)

Provedbeni urbanistički plan Ratac-Bili Brig u Makarskoj donesen je 1988. godine sa površinom zahvata 24,9 ha.

Provedbenim urbanističkim planom utvrđen je razmještaj objekata i sadržaja te se odnosi na plan parcela, građevinske linije, maksimalnu i minimalnu izgrađenost parcela, mjesto i način priključenja objekata na javni promet i komunalne objekte, namjenu objekata, maksimalne visine objekata, vrste krova, nagiba i pokrova, uvjeta za arhitektonsko oblikovanje, uvjeta za smještaj vozila, uvjeta za izgradnju ograda te uvjeta za zaštitu okoline i oblikovanje okoliša.

Izmjene i dopune Provedbenog urbanističkog plana Ratac-Bili Brig (Glasnik Grada Makarske br. 4/05.) donose se radi omogućavanja izgradnje stambeno-poslovne građevine na krajnjem zapadnom dijelu obuhvata predmetnog Plana. Planirani zahvat je realiziran.

### 4) PUP Batinići (Glasnik br. 1/88, 4/99.)

Granica obuhvata iznosi 18,75 ha. Zona obuhvata PUP-a Batinići je prema istoku do potoka "Torine", južna granica je Vukovarska ulica, a sjeverno i zapadno slijeda granice parcela. Provedbenim urbanističkim planom utvrđen je razmještaj objekata i sadržaja te su utvrđene građevinske linije, maksimalna i minimalna izgrađenost parcela,

mjesto i način priključenja objekata na javni promet i komunalne objekte, namjena objekata, maksimalne visine objekata, vrste krova, nagiba i pokrova, uvjeti za arhitektonsko oblikovanje, uvjeti za smještaj vozila, uvjeti za izgradnju ograda, te uvjeti za zaštitu okoline i oblikovanje okoliša.

### 5) PUP Zelenka 1 (Glasnik br. 2/88, 4/99, 1/01)

Površina obuhvata iznosi 36,65 ha. Provedbenim urbanističkim planom utvrđeni su uvjeti za uređenje prostora koji uključuju horizontalne gabarite objekta, vrstu krova, nagib i vrstu pokrova, površinu unutar koje se može razvijati tlocrt objekta, plan parcela, građevinsku liniju, namjenu objekta, način i mjesto priključivanja objekta na javni put i komunalije, uvjete za arhitektonsko oblikovanje, uvjete za smještaj vozila, uvjete za izgradnju ograda, uvjete za zaštitu okoline i oblikovanje okoliša, uvjete za kolektivne stambene objekte, protupožarnu zaštitu, skloništa, uvjete za prikupljanje i evakuaciju otpada i smeća, javno zelenilo, arhitektonsko oblikovanje, krovne plohe, visinu objekta te posebne uvjete građenja.

Izmjene i dopune (Glasnik Grada Makarske br. 1/01.) obuhvaćaju manju površinu stanovanja s pratećim sadržajima, površinu za gradnju nove transformatorske stanice, prometne površine te površine uređenog javnog zelenila i parkovne površine. Planirano uređenje zemljišta i gradnja novih građevina zasniva se na prethodnoj gradnji cestovne mreže. Time se i određuje standard područja, posebno za vođenje i gradnju ostale infrastrukture. Na ukupnom području predviđeno je smještanje 42 novih višeobiteljskih građevina s prosječno tri stana, što daje ukupni kapacitet od oko 378 nova stanovnika, računajući po domaćinstvu prosječno tri člana. Unutar zone Zapad smješteno je 37 višeobiteljskih građevina sa ukupno 333 stanovnika, a unutar zone Istok 5 novih stambenih građevina sa 45 stanovnika.

Izmjene i dopune Provedbenog urbanističkog plana Zelenka (Glasnik Grada Makarske br. 2/03), obuhvaćaju uređenje č.z. 774 i čest. zgr. 1167 k.o. Makarska.

### 6) PUP Sportsko-poslovna zona Dugiš (Glasnik br. 6/89 4/99, 1/05.)

Provedbenim urbanističkim planom utvrđen je plan parcela, građevinska linija, maksimalna i minimalna izgrađenost parcela, maksimalno vertikalni gabariti objekata, vrste krovova i nagib, uvjeti za izgradnju ograda, uvjeti projektiranja i uređenja

zelenih površina te uvjeti uređenja prostora u pogledu zaštite okoline.

Izmjene i dopune Provedbenog urbanističkog plana Sportsko-poslovne zone Dugiš u Makarskoj (Glasnik Grada Makarske br. 1/05) obuhvaćaju površinu od 2,80 ha. Izmjena i dopuna PUP-a Sportsko poslovne zone Dugiš u Makarskoj donosi se u svrhu realizacije višenamjenske gradske sportske dvorane i mogućnosti realizacije zatvorenog gradskog bazena na lokaciji Sportskog centra Dugiš. Na lokaciji na kojoj je izvornikom planirana izgradnja sportskog objekta Izmjenom i dopunom omogućava se povećanje gabarita adekvatno potrebnim sadržajima gradske sportske dvorane i zatvorenog bazena. Izmjenom i dopunom PUP-a predviđena je realizacija planiranih sadržaja u dvije etape; u I. etapi realizacije planira se izgradnja sportskog objekta, trafo stanice u sklopu objekta i rekonstrukcija postojećeg travnatog nogometnog igrališta sa uređenjem interventnih površina. Do realizacije svih etapa moguće je planirani sportski objekt priključiti na postojeću infrastrukturu u sportskoj zoni. U I: fazi planira se i realizacija kolno-pješačkog i interventnog pristupa objektu. Do realizacije II: etape i ostvarivanja kolnog priključka sa parkirališne površine omogućava se kolni priključak prema postojećem stanju. U II: etapi realizacije planira se realizacija ostalih pješačkih i interventnih površina unutar obuhvata Izmjene i dopune PUP-a, realizacija parkirališne površine sa cca 175 PM i mogućnosti izgradnje podzemne garaže, te ostvarivanje kolnih i interventnih prilaza u sportsku zonu sa istoka. U II: etapi planira se i realizacija komunikativne površine - trga i uređene zelene i rekreacijske površine sa sjeverne strane planiranog sportskog objekta.

### 7) DPU Osejava 1 (Glasnik br. 4/00.)

Detaljnim planom utvrđena je detaljna namjena površina, režimi uređivanja prostora i opremanja komunalnom, prometnom i drugom infrastrukturom, uvjeti za izgradnju građevina te mjere očuvanja vrijednosti prostora. Određena je slijedeća namjena površina; Ugostiteljsko-turistička, mješovita (pretežno ugostiteljsko-turistička), mješovita (pretežno stambena), trg, zaštitne zelene površine, parkirališne površine, prometne te infrastrukturne površine. Detaljnim planom su utvrđeni urbanističko-tehnički uvjeti za gradnju i uređenje prostora na području zone Osejava 1. Plan obuhvaća č.z. 131/2, 131/9, 131/11, 131/14, 131, 131/3, 131/5 (stari premjer) i č. zgr. 176, 168, 166, 174, 179.

### 8) DPU Gradska športska dvorana (Glasnik Grada Makarske br. 6/00)

Plan obuhvaća čestice zemlje 3815/ 1,3815/ 2,3815/3, dio čestica zemlje 3817,3822,5300/3 i 4371/1. Sportsko rekreacijska namjena (R1) prostora odnosi se na objekt sportske dvorane, s podrumskom, prizemnom i etažom kata. Poslovna namjena (K1) prostora odnosi se na krilo sportske dvorane u kojem je planiran smještaj poslovnih sadržaja. Ukupna površina građevinskih čestica u zoni obuhvata je 10.500 m<sup>2</sup>.

Planirana je izgradnja trafostanice a podzemna garaža (G) s pristupnom rampom planirana je u podrumskom nivou kao substruktura na kojoj dijelom leži sportska dvorana. Zelene površine (Z) odnose se na ozelenjene prostore koji imaju funkciju tampon zona, vrtova ili ozelenjenih površina u uređenju okoliša dvorane.

Detaljni uvjeti korištenja, uređenja i gradnje građevinskih čestica dati su kroz tekstualni i grafički dio plana za svaku navedenu namjenu.

### 9) DPU Zelenka 4 (Glasnik Grada Makarske br. 11/02.)

Namjena površina unutar obuhvata Detaljnog plana određena je za stanovanje (više-stambenu građevinu), poslovno-stambenu građevinu (pretežno poslovnu), gradnju nove TS 10(20)/0,4 kV, državnu cestu (JTC D8), sabirnu cestu, kolno pješačke prometnice i površine zaštitnog zelenila.

Planirano uređenje zemljišta i gradnja novih građevina zasniva se na prethodnom uređenju pristupnih prometnica i trafostanice, čime se određuje standard područja, posebno za vođenje i gradnju ostale infrastrukture.

### 10) DPU Donja Luka 1 (Glasnik Grada Makarske br. 9/02.)

Područje obuhvata iznosi 0,639 ha. Detaljnim planom se utvrđuje rješenje prostora kao funkcionalne cjeline koja se sastoji od zone mješovite namjene; turističko-ugostiteljske namjene (M5) i stanovanja (M1), sportsko rekreacijske zone - kupališta (R3) te pristupnih javno prometnih površina i javne zelene površine. Na jugozapadnom rubu zona turističke namjene se naslanja na dužobalnu šetnicu - lungomare, koja sa juga graniči sa uređenom plažom.

Planom su određeni uvjeti određivanja namjene površina, detaljni uvjeti korištenja, uređenja i gradnje građevinskih čestica i građevina, način opremanja zemljišta prometnom, uličnom, komunalnom i

telekomunikacijskom infrastrukturnom mrežom, uvjeti uređenja i opreme javnih zelenih površina, uvjeti uređenja posebno vrijednih i/ili osjetljivih cjelina i građevina, uvjeti i način gradnje, mjere zaštite prirodnih, kulturno-povijesnih cjelina i građevina i ambijentalnih vrijednosti, mjere provedbe plana te mjere sprječavanja nepovoljna utjecaja na okoliš.

#### 11) DPU Donja Luka 2 (Glasnik Grada Makarske br. 3/03).

Detaljnim planom je obuhvaćen prostor veličine cca 0,73 ha koji je u vrijeme donošenja Plana bio pretežno neizgrađen a smješten je uz morsku obalu odnosno uz obalnu šetnicu. Središnjim dijelom prolazi Mosteni potok (bujica) koji je reguliran na ukupnom području.

Detaljnim planom utvrđena je detaljna namjena površina, režimi uređivanja prostora i opremanja komunalnom, prometnom i drugom infrastrukturom, uvjeti za izgradnju građevina te mjere očuvanja vrijednosti prostora.

Gradsko vijeće Grada Makarske 11. svibnja 2004. godine donosi Odluku o Izmjenama i dopunama Detaljnog urbanističkog plana Donja Luka 2 (Glasnik Grada Makarske br. 6/04).

Gradsko vijeće Grada Makarske 22. ožujka 2005. godine donosi Odluku o Izmjenama i dopunama Detaljnog urbanističkog plana Donja Luka 2 (Glasnik Grada Makarske br. 5/05).

Gradsko vijeće Grada Makarske 1. rujna 2005. godine donosi Odluku o stavljanju izvan snage Odluke o donošenju Izmjene i dopune DPU Donja Luka 2. Odluka je donesena na temelju Odluke Središnjeg državnog ureda za upravu Republike Hrvatske. (Glasnik Grada Makarske br. 11/05.)

#### 12) DPU Donja Luka 3 (Glasnik Grada Makarske br. 7/03.)

Detaljnim planom je utvrđena detaljna namjena površina, režim uređivanja prostora i opremanja komunalnom, prometnom i drugom infrastrukturom, uvjeti za izgradnju građevina te mjere očuvanja vrijednosti prostora. Plan obuhvaća područje između ulice kralja Zvonimira na istoku, ulice R. Boškovića na zapadu, šetališta Donja Luka na jugu, te kolno pješačke prometnice na sjeveru. Područje obuhvata detaljnog plana je oko 2 ha.

Planom je predviđena slijedeća detaljna namjena površina;

- zona mješovite namjene (pretežiti stambena): 0,200 ha

- zona mješovite namjene (pretežito poslovna): 0,069 ha
- zona ugostiteljsko-turističke namjene: 0,657 ha
- zona poslovne namjene (pretežito uslužne): 0,120 ha
- zona zaštitnog zelenila: 0,162 ha
- zona trga: 0,424 ha
- kolnici i pješačke površine: 0,295 ha

#### 13) DPU Gorinka 1 (Glasnik Grada Makarske br. 17/03, 11/04.)

Utvrđeni su urbanističko-tehnički uvjeti za gradnju na području obuhvata detaljnog urbanističkog plana Gorinka 1.

Gradsko vijeće Grada Makarske 19. listopada 2004. godine donosi Odluku o stavljanju izvan snage Odluke o donošenju DPU-a Gorinka 1 (Glasnik Grada Makarske br. 11/04). Odluka je donesena na temelju nadzora urbanističke inspekcije Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva od 7. srpnja 2004. godine.

#### 14) DPU Groblja (Glasnik Grada Makarske br. 6/05.)

Detaljnim planom obuhvaćen je prostor veličine cca 2,78 ha, koji se nalazi na istočnom dijelu Grada na području bivše K.O. Kotišina, danas Makarska. Planirano groblje graniči na sjeverozapadnom dijelu sa privatnim parcelama, na jugozapadu sa ulicom Stjepana Ivčevića, na jugoistoku sa ulicom Petra Perice i sa sjeveroistoka sa cestom.

Namjena površina unutar obuhvata Detaljnog plana uređenja "Gradsko Groblje Makarska" - Grada Makarska određena je dvjema zonama;

- postojeće staro groblje i
- planirano proširenje groblja.

U tijeku je nadzor urbanističke inspekcije Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva nad Planom na temelju čega će se odrediti status Plana.

### 3. OSTALA PITANJA I PROBLEMI OD ZNAČAJA ZA PROSTOR

#### 3.1 Prometna opremljenost područja

##### Cestovni promet

Na području Grada Makarske u oblasti cestovnog prometa izvedene su slijedeće značajnije prometnice:

- Dio državne ceste D8, Baška Voda - Tučepi; od granice područja grada, Vukovarskom i Dubrovačkom ulicom, do granice područja Grada

- Državna ceste D411, Makarska (D8) - trajektna luka; ulicama Ante Starčevića i Kralja Zvonimira, dijelom Obale kralja Tomislava do trajektnog pristaništa
- Dio državne ceste D512, Makarska - Ravča; po trasi D512 od D8 do granice područja Grada
- Županijska cesta Ž6196; od trajektnog pristaništa Obalom kralja Tomislava i Franjevačkim putem te dijelom ulice Stjepana Ivčevića do D8
- Županijska cesta Ž6197; od ceste D8 do Velikog Brda

Ostala cestovna infrastruktura na području Grada, nije razvrstana i u rangu je ostalih gradskih prometnica, sabirnih i stambenih ulica.

Održavanje cesta i ulica obavlja se prema godišnjem programu redovnog i izvanrednog održavanja. Neposredne aktivnosti na obnovi cestovnih prometnica svakako će u prioritete morati uključiti popravak oštećenja, kako bi se promet mogao nesmetano odvijati.

Osnovni nedostaci u postojećoj cestovnoj mreži su u slaboj opremljenosti i izgrađenosti poprečnih profila pojedinih prometnica i vrlo velikoj i neurednoj izgrađenosti uz njih. To se odnosi naročito na državne i županijske ceste (bivše magistralne i regionalne ceste), koje čine osnovu prometnog sustava, a izgradnja naselja je uznapredovala uz njih sa obje strane ceste.

Državne ceste na području Grada izgrađene su obično kao vanjske ceste bez potrebnih pješačkih hodnika i biciklističkih staza, sada sa ulazima u pojedine objekte direktno iz njih, a povećanje tranzitnog prometa na njima posebno pridonosi smanjenju sigurnosti prometa.

Neorganizirano gospodarenje prostorom je dovelo do radikalnog smanjenja mogućnosti uspostave racionalnog prometnog sustava.<sup>1</sup>

Poseban problem predstavlja nedostatak parkirališnih mjesta. Računajući s minimalnim normativom 1 parkirno mjesto na 3 stanovnika u Makarskoj već odavno nedostaju parkirališta i garaže. Stanje je pogoršano i povećanjem gustoća stanovanja na planiranim područjima (Zelenka, Istok). Čak ni hotelski objekti nemaju odgovarajuća parkirališta za njihovo funkcioniranje.

Sve je to dovelo do toga da je jedan od ograničavajućih faktora daljnjeg razvoja Grada Makarske neadekvatnost prometnog sustava odnosno nedovoljni kapaciteti mreže prometnica i prostora za parkiranje uz pojačanu teškoću rješavanja prometa obzirom na morfologiju terena i nastalu izgradnju.

#### Pomorski promet

U gradu Makarskoj nalazi se luka otvorena za javni promet sa trajektnim pristaništem za trajektni promet na relaciji Makarska - otok Brač (Sumartin).

Problem trajektna luke očituje se u nedostatku lučkih kopnenih površina. Sav pomorski promet, posebno u sezoni, sav promet vozila, usmjerenih na trajekte odvija se na gradskim ulicama i javno-prometnim površinama u središtu grada, što otežava kolni i pješački gradski promet. Istovremeno luka nije opremljena sadržajima za komforno putovanje putnika.

Važećim Prostornim planom nije ponuđeno adekvatno rješenje problema luke otvorene za javni promet u središtu grada.

### 3.2 Komunalna i druga infrastruktura

#### Vodoopskrba

Vodovod Makarska snabdijeva vodom područje grada Makarske i pet susjednih općina.

Vodovod Makarska koristi dva sustava snabdijevanja vodom:

1. glavno snabdijevanje vodom iz rijeke Cetine
2. lokalni izvori Vratak Makarska, Orašće Tučepi i Vratak Podgora.

Glavno vodovodno crpilište Makarskog primorja je Zadvarje kapaciteta 0.350m<sup>3</sup>/s zatim kaptaze Vratak Makarska 0,50 m<sup>3</sup>/s, Orašće Tučepi 0,20 m<sup>3</sup>/s, Vratak Podgora 0,40 m<sup>3</sup>/s. Vodovod Makarska na uređaju Zadvarje vrši tehnološku obradu vode za piće koja se dalje preko precrpnih stanica šalje prema Makarskom primorju. Cjelokupna vodoopskrba najviše se bazira na kapacitetima Regionalnog vodovoda

Lokalni izvori se koriste uglavnom zimi kada su izdašniji. Voda je dosta jeftinija jer se ne koristi tehnološka obrada već prirodnim padom pune se vodospremnici i dalje ide do potrošača. Voda iz kaptaza je kvalitetnija jer izvire iz Biokova pa je manja mogućnost onečišćenja. Lokalna izvorišta su kraškog karaktera, što znači da u ljetnom razdoblju imaju minimalnu izdašnost.

Sastavni dijelovi vodoopskrbnog sustava su:

- Crpilišta i uređaji za pročišćavanje i kloriranje Zadvarja
- Vodoopskrbna mreža - sustav cijevi kojima se voda provodi od izvorišta, preko uređaja i vodosprema do potrošača
- Vodosprema(rezervoar)- spremnici u kojima se drži višak vode

<sup>1</sup> Prometni plan s prijedlozima rješenja prometnog sustava Grada Makarske, IGH, Zagreb 2003.

- Ostali uređaji-precrpne stanice, stanice za kloriranje, hidranti, zasunske komore.

Za snabdijevanje vodom Grad Makarska ima na raspolaganju vodospremu "Puharić" od 2000 m<sup>3</sup>, vodospremu "Kotina" od 2000 m<sup>3</sup>, i vodospremu "Vrutak" kapaciteta 500 m<sup>3</sup>. Kapacitet navedenih vodosprema, ukupno 4500 m<sup>3</sup> gotovo je u potpunosti iskorišten pa se u najskorije vrijeme mora pristupiti gradnji novih vodospremničkih kapaciteta. Za potrebe naselja Veliko Brdo na raspolaganju je vodosprema kapaciteta cca 200 m<sup>3</sup>, što nije dostatno u vršnim ljetnim opterećenjima, pa se mora pristupiti izgradnji novih dovodnih cjevovoda i kapaciteta vodosprema.

Naselje Veliko Brdo priključeno je na vodoop-skrbni sustav Regionalnog vodovoda Makarskog primorja, ali je posljednjih godina uslijed naglog rasta naselja dolazilo do nestašica vode koje se mogu prevladati samo izgradnjom novih objekata i uređaja vodoopskrbe (vodosprema i crpna stanica). Naselja Makar i Puharići nisu uključeni u vodoop-skrbni sustav pa je potrebno izgraditi planirane objekte za što su već pribavljene građevinske dozvole.

Trenutno stanje vodoopskrbe na području Grada Makarske je takvo da se postojeći kapaciteti nalaze na granici potpune iskorištenosti što je posljedica pretjerane stanogradnje - stanova za tržište. U hitne investicije svakako spada izgradnja vodoopskrbe naselja Veliko Brdo, s obzirom na značajni broj novoizgrađenih građevina na tom području.

U cilju kvalitetnijeg sagledavanja potrebe za vodoopskrbom u budućnosti, Vodovod d.o.o. Makarska izradio je Studiju vodoopskrbe grada Makarske, s idejnim rješenjem i izvedbenim projektom (za jedan dio sustava). Ovim su rješenjima predviđeni način opskrbe vodom dijelova naselja (Makar, Puharići i Veliko Brdo), koji do sada nisu bili priključeni na vodoop-skrbni sustav (prvenstveno iz razloga velike disperzije građevina i činjenici da su ove lokacije na velikoj nadmorskoj visini, što znatno poskupljuje izgradnju vodoop-skrbnog sustava).

Izrađeno je nekoliko projekata; Makar, Sjever 2, Puharići, V. Brdo, crpna stanica Vrutak, tlačni vodovod od crpne stanice do vodospreme Makar, mreža po naselju Makar te vodosprema Makar od 1000 m<sup>3</sup> na koti 285, kojima se planira riješiti vodoopskrba Makra, Puharića i Velikog Brda te drugih područja na tim visinskim kotama (od 100 do 250 mnv). Izrađeni su i idejni projekti sa nekoliko vodosprema po visinskim zonama Veliko Brdo, u pripremi je ishodenje lokacijske dozvole za

vodospremu Požare, kapaciteta 2000 m<sup>3</sup>, na koti 125 mnv za II visinsku zonu, vrlo važan objekt za grad Makarsku, realizacija planirana do 2008. godine, izrađen je i projekt vodospreme na Biloševcu za buduću turističku zonu, 2000 m<sup>3</sup>, kota 75 mnv, I. visinska.

Potrebno je osigurati zaštitu izvorišta "Vrutak" i "Vepric" te ograničiti bespravnu izgradnju u opsegu u kojem se osigurava zaštita izvorišta.

Pitanje opskrbe novih većih potrošača u već izgrađenim dijelovima naselja rješavat će se ovisno o tehničkim mogućnostima sustava.

### Odvodnja

Planirani kanalizacijski sustav grada Makarske sastoji se od istočnog i zapadnog podsustava;

- Istočni podsustav je od poluotoka Osejava sustavom glavnih i sekundarnih gravitacijskih kolektora uz prepumpavanje preko CS "Marineta" s pripadajućim tlačnim cjevovodom otpadne vode se prikupljaju i odvoje do CS "Pliščevac"

- Zapadni podsustav od područja Biloševac sustavom glavnih i sekundarnih kolektora uz prepumpavanje preko CS "Ratac - Makarska" s pripadajućim tlačnim cjevovodom prikuplja i odvodi otpadne vode do CS "Pliščevac".

- Predmetna CS "Pliščevac" prepumpava cjelokupne otpadne vode oba podsustava tlačnim cjevovodom do lokacije uređaja za pročišćavanje otpadnih voda Grada Makarske na poluotoku sv. Petar odakle se postojećim podmorskim ispustom duljine 1500 m te difuzorom duljine 38,5 m ispuštaju u more na dubinu od 68 m.

Za naselje Veliko Brdo planirana je izgradnja sustava za odvodnju otpadnih voda i njihovo povezivanje na sustav odvodnje otpadnih voda Grada Makarske. Za poslovnu zonu Volicija potrebno je izgraditi sustav za odvodnju otpadnih voda i povezati ga na sustav odvodnje otpadnih voda Grada Makarske.

Za ugostiteljsko - turističku zonu Biloševac, sportsko rekreacijsko područje Platno i okolno područje planirana je gradnja zasebnog sustava odvodnje otpadnih voda sa uređajem za pročišćavanje i podmorskim ispustom.

Pokrivenost kanalizacijskom naselja Makarska iznosi 99%. Kanalizacija funkcionira kao mješoviti sustav, a planiran je kao razdjelni sustav.

Uređaj za pročišćavanje trenutno je u nadogradnji do I. stupnja pročišćavanje (potrebno zamijeniti staru i ugraditi novu opremu za pročišćavanje otpadnih voda; mjerač protoka, dozorni bazen,

automatsku rešetku, pjeskolov, mastolov). Sustav je potrebno dovršiti dodatnim kemijskim i biološkim pročišćavanjem kako bi se ostvario cjeloviti sustav pročišćavanja otpadnih voda.

U proteklom periodu izvedeno je slijedeće;

- novi kolektor u Ulici Ante Starčevića,
- osnovna vodoopskrbna linija Donja Luka 3 sa odvodnjom otpadnih voda,
- nova vodovodna i kanalizacijska linija na Istoku i u ulici Stjepana Radića.

Ostala područja (podbiokovski zaseoci) nemaju izgrađeni kanalizacijski sustav, što predstavlja problem. U narednom će razdoblju, pored proširenja postojećeg kanalizacijskog sustava grada Makarske radi zadovoljenja potreba nove izgradnje, trebati pristupiti i gradnji kanalizacijskih sustava ovih naselja, a prvenstveno onih s intenzivnom izgradnjom (područje Dubiške zone).

Takoder, biti će potrebno riješiti odvodnju oborinskih voda i bujičnih tokova u gradu Makarskoj, na potezu Veliko Brdo - Puharići - Makar - Kotišna - Bilaje.

### Elektroopskrba

Postojeći sustav elektroopskrbe sastoji se od:

#### 1. Prijenosnih objekata:

- trafostanice 110/35/10 kV Makarska instalirane snage 1x40+1x20+1x8 MVA i 6,8 MW vršnog opterećenja distributivnog konzuma ostvarenog u 2004. godini,
- dalekovoda 110 kV Kraljevac - Makarska, presjeka 240/40 AL/Č+50 Č,
- dalekovoda 110 kV Opuzen - Makarska, presjeka 240/40 AL/Č+50 Č.

#### 2. Distribucijske mreže koja se sastoji od:

- trafostanice 35/10 kV Makarska, instalirane snage 2x8 MVA i 12,4 MW vršnog opterećenja ostvarenog u 2004. godini.
- dalekovoda 35 kV TS 110kV Makarska-TS 35kV Makarska, presjeka 120 mm<sup>2</sup> Ač.
- dalekovoda 35 kV TS 110kV Makarska-TS 35kV Baška Voda, presjeka 120 mm<sup>2</sup> Ač.
- dalekovoda 35 kV TS 35kV Makarska-TS 35kV Podgora, presjeka 120 mm<sup>2</sup> Ač.
- kabelskog raspleta 10 kV ukupne dužine cca 24,0 km za napajanje TS 10/0,4 kV
- dalekovoda 10 kV ukupne dužine 4,5 km.
- pedeset i tri trafostanice 10/0,4 kV, od čega 46 "gradskih", 3 "blindirane", 2 "stupne" i 2 "torniča".
- pripadajuće niskonaponske električne mreže za napajanje distributivnih potrošača.

Preko 70% postojećih potrošača napaja se električnom energijom iz trafostanice 35/10 kV Makarska. Trafostanica je izgrađena 1961. godine, kada je ugrađena danas već zastarjela oprema što umanjuje sigurnost i pouzdanost napajanja potrošača. Trafostanica s instaliranom snagom 2x8 MVA i ostvarenim vršnim opterećenjem u 2004. godini od 12,24 MVA, nema rezerve u snazi transformacije te nije zadovoljen kriterij n-1. Srednjenaponska električna mreža koja napaja ovu trafostanicu je radijalna i također nema zadovoljen kriterij n-1.

Preostali dio potrošača se napaja iz trafostanice 110/35/10 kV Makarska, koja u distributivnom dijelu ima dva transformatora instalirane snage 1x20+1x8 MVA. Ostvareno vršno opterećenje u 2004. godini iznosi 6,8 MVA od čega cca 60% otpada na Grad Makarsku. Ova trafostanica je u mogućnosti preuzeti veći dio potrošnje Makarske, a da bi se to ostvarilo potrebno je izgraditi srednjenaponski rasplet.

Od ukupne dužine 10 kV vodova najveći dio, oko 85%, su kabelski vodovi, a kako se radi pretežno o gradskoj mreži koja se prva kablirala, zastupljenost "starih" kabela sa papirnom izolacijom (IPO) znatno je veća nego s plastičnom izolacijom. Može se govoriti o dobroj izgrađenosti srednjenaponske električne mreže na području grada Makarske. Analiza izvanrednih uklopnih stanja pokazala je da svi izvodi imaju mogućnost rezervnog napajanja. U slučaju ispada kabela na početku bilo kojeg srednjenaponskog izvoda moguće je napojiti preko drugog izvoda uz zadovoljavajući pad napona i opterećenje vodova.

Postojeća niskonaponska električna mreža u gradu i na području novih gradskih predjela je uglavnom kabelska. U prigradskim naseljima i ruralnim sredinama je zračna, izvedena samonosiivim kabelskim snopovima (SKS) ili s neizoliranim vodičima pretežno na drvenim stupovima što je u konceptijskom i tehničko-tehnološkom pogledu zastarjelo i neadekvatno rješenje te rezultira nedovoljnom pouzdanošću i lošom kvalitetom isporučene električne energije.

Sustav opskrbe električnom energijom uglavnom zadovoljava postojeće korisnike, jer su osigurane dovoljne količine električne energije, a opskrba je redovna.

Situacija s niskonaponskom mrežom 10/0,4 kV je složena, te bi na tom naponskom nivou bilo

potrebno pristupiti gradnji novih trafostanica, kako bi se pokrila nova potrošnja (novoizgrađeni objekti), odnosno smanjili gubici i padovi napona u dijelovima naselja disperzne izgradnje.

Financiranje održavanja sustava elektroopskrbe se vrši iz vlastitih sredstava i sredstava dobivenih od kupaca (potrošača) HEP-a. Spomenuta sredstva nisu dostatna te će biti potrebno osigurati i sredstva iz drugih izvora.

### Telekomunikacije

Na području fiksne i mobilne telekomunikacijske mreže postojeće stanje zadovoljava potrebe, a u planu je modernizacija sustava i njegovo usklađivanje s tehnološkim rješenjima na nivou države.

Odašiljači i veze imaju na širem području Grada Makarske RTV odašiljač na Biokovu kota Sv. Jure (1762 mnv, visina stupa 84 m) i plansku lokaciju Makarska (TV pretvarač). Lokacija pretvarača je bila predviđena na području zaštićenog parka Sv. Petar. Međutim, može se izmjestiti za 600 m od kote 31m tj. izvan zaštićenog područja. Danas je to definirana točka GSM bazne postaje.

### 3.3 Ostale komunalne djelatnosti

'Makarski komunalac' d.o.o. obavlja usluge odvoznje otpada, ima službu pometanja, hortikulturnog uređenja, upravlja glavnom gradskom plažom od hotela Dalmacija do Tenis centra (izuzev plaže hotela Biokovo), nudi razne sadržaje na plažama (ležaljke, pedaline, suncobrane, glisere, jet-ski...), osnovana je spasilačka služba na plažama, posjeduje koncesiju na veliki mul za privez katamarana, dvokrilaca i privez trajekta u dogovoru sa lučkom upravom Sumartin. Poduzeće nadalje ima i grobljansku službu u sklopu koje postoji i cvjećarnica, a vrši i prijevoz preminulih (predviđena je nova lokacija groblja za naselje Makarska zbog nedostatka prostora na postojećem groblju, cca 400 zahtijeva za nova grobna mjesta). U sklopu poduzeća je i parking služba.

U gradu Makarskoj postoji veliki problem postupanja sa komunalnim otpadom, postojeće odlagalište komunalnog otpada Donja Gora, koje je bilo neodgovarajuće, a nalazi se na području općine Podgora je zatvoreno. Uz pomoć Republičkog Fonda za zaštitu okoliša nabavljeni su strojevi za baliranje otpada, a javlja se problem sa lokacijom postrojenja Dugiš. Nova lokacija za smještaj postrojenja planirana je na području Volicije - Zagon. Količina komunalnog otpada je sezonski neujednačena, tako u ljetnoj sezoni nastaje 2/3 bala komunalnog otpada. Trenutno rješenje postupanja s otpadom izaziva izuzetno visoke troškove (trošak baliranja iznosi 150 kn/bali -1 t, prijevoz 50 kn, a cijena deponiranja je 78 kn + eko renta).

Trenutno se komunalni otpad Makarske odvozi na nekoliko lokacija izvan granica Grada Makarske (Imotski, Trogir, Vrljika, Split), što je nepovoljno, dok će se konačno rješenje iznaći gradnjom županijskog centra za postupanje s otpadom.

Financiranje navedenih komunalnih djelatnosti se obavlja preko cijene usluge za građanstvo i gospodarstvo te preko ugovora sa Gradom (hortikulturno uređenje, sitne građevinske intervencije; šahte, krpanja cestovnih rupa...). Godišnji ugovori otplaćuju se mjesečno putem 12 jednakih rata, a Gradsko poglavarstvo daje suglasnost na cijenu usluge. Poduzeće zapošljava 115 osoba, a u ljetnoj sezoni i do 160 osoba.

### 3.4 Organizacija komunalne problematike Grada Makarske

Premda je Zakonom o komunalnom gospodarstvu određen način financiranja komunalnih djelatnosti iz cijene komunalne usluge, u pravilu su ta sredstva nedovoljna i dopunjuju se proračunskim sredstvima Grada.

Sredstva za obavljanje komunalnih djelatnosti osiguravaju se:

- iz cijene komunalne usluge
- iz komunalne naknade
- iz proračuna jedinice lokalne samouprave
- iz drugih izvora po posebnim propisima.

Iz cijene komunalne usluge osiguravaju se sredstva za financiranje opskrbe pitkom vodom, odvođenju i pročišćavanju otpadnih voda, prijevoz putnika u javnom prometu, održavanje čistoće u dijelu koji se odnosi na skupljanje i odvoz komunalnog otpada, odlaganje komunalnog otpada, tržnice na malo, obavljanje pogrebnih poslova, obavljanje dimnjačarskih poslova.

Cijena komunalne usluge može sadržavati i iznos za financiranje gradnje objekata komunalne infrastrukture.

Komunalna naknada je prihod proračuna jedinice lokalne samouprave. Sredstva naknade namijenjena su financiranju odvodnje atmosferskih voda, održavanje čistoće javnih površina, održavanje javnih površina, održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje groblja, javnu rasvjetu, održavanje javnih spomenika i spomen obilježja, održavanje javnih sanitarnih čvorova, održavanje komunalne opreme na javnim površinama, prigodno ukrašavanje grada, obavljanje veterinarsko-higijeničarske djelatnosti, obavljanje poslova dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije.

Sredstva komunalne naknade koriste se sukladno Godišnjem Programu održavanja komunalne infrastrukture, kojeg na prijedlog Poglavarstva, donosi

Gradsko vijeće Grada Makarske. (Odluka o komunalnoj naknadi, Sl. glasnik Grada Makarske br. 7/02.)

Financiranje građenje objekata i uređaja komunalne infrastrukture propisano je člankom 30. Zakona o komunalnom gospodarstvu (NN 26/03).

### 3.5 Fiskalne mjere od značaja za gospodarenje prostorom

Posebnim Zakonima Gradu je stavljeno u nadležnost razrez i naplata poreza i naknada koje se od-

nose na korištenje prostora, a tako ubrana sredstva se koriste ili se mogu koristiti za unapređenje stanja u prostoru.

Člankom 82. Statuta Grada Makarske (Glasnik Grada Makarske, br. 16/05.) utvrđeno je da Gradsko vijeće Grada Makarske donosi odluku kojom propisuje poreze, naknade i doprinose, osnove za obračun, visinu stope, odnosno iznose, oslobađanje od plaćanja, način razreza, porezne prekršaje, te druga postupovna pitanja u skladu sa zakonskim propisima.

Porezi i naknade o kojima odlučuje Grad:

|                                                           |                                                                                                                                   |
|-----------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. Komunalna naknada                                      | Zakon o komunalnom gospodarstvu                                                                                                   |
| 2. Komunalni doprinos                                     | Zakon o komunalnom gospodarstvu                                                                                                   |
| 3. Udio boravišne pristojbe                               | Zakon o boravišnoj pristojbi                                                                                                      |
| 4. Prirez porezu na dohodak                               | Zakon o financiranju jedinica lokalne samouprave i uprave, NN 117/93, 69/97, 33/00, 73/00, 59/01, 107/01, 117/01, 150/02 i 147/03 |
| 5. Porez na potrošnju                                     | Zakon o financiranju jedinica lokalne samouprave i uprave, NN 117/93, 69/97, 33/00, 73/00, 59/01, 107/01, 117/01, 150/02 i 147/03 |
| 6. Porez na kuće za odmor                                 | Zakon o financiranju jedinica lokalne samouprave i uprave, NN 117/93, 69/97, 33/00, 73/00, 59/01, 107/01, 117/01, 150/02 i 147/03 |
| 7. Porez na neekorištene poduzetničke nekretnine          | Zakon o financiranju jedinica lokalne samouprave i uprave, NN 117/93, 69/97, 33/00, 73/00, 59/01, 107/01, 117/01, 150/02 i 147/03 |
| 8. Porez na tvrtku ili naziv                              | Zakon o financiranju jedinica lokalne samouprave i uprave, NN 117/93, 69/97, 33/00, 73/00, 59/01, 107/01, 117/01, 150/02 i 147/03 |
| 9. Porez na korištenje javnih površina                    | Zakon o financiranju jedinica lokalne samouprave i uprave, NN 117/93, 69/97, 33/00, 73/00, 59/01, 107/01, 117/01, 150/02 i 147/03 |
| 10. Porez na neizgrađeno građevinsko zemljište            | Zakon o financiranju jedinica lokalne samouprave i uprave, NN 117/93, 69/97, 33/00, 73/00, 59/01, 107/01, 117/01, 150/02 i 147/03 |
| 11. Porez na neobrađeno obradivo poljoprivredno zemljište | Zakon o financiranju jedinica lokalne samouprave i uprave, NN 117/93, 69/97, 33/00, 73/00, 59/01, 107/01, 117/01, 150/02 i 147/03 |

Grad Makarska do danas je proveo sljedeće:

- Donesena je Odluka o komunalnoj naknadi (Glasnik Grada Makarske, br. 7/02)
- Odlukom o komunalnoj naknadi utvrđene su nekretnine za koje se plaća komunalna naknada, naselja na području Grada Makarske u kojima se plaća komunalna naknada, područja zona u Gradu, mjerila na temelju kojih se određuje iznos komunalne naknade, obveznici plaćanja komunalne naknade te uvjeti i razlozi u kojima se u pojedinim slučajevima može

odobriti privremeno oslobađanje od obveze plaćanja komunalne naknade te nekretnine važne za Grad Makarsku koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju obveze plaćanja komunalne naknade.

Obračun, naplatu i ostale poslove u svezi naplate komunalne naknade provodi Makarski komunalac d.o.o. Makarska (Zaključak o obračunu i naplati komunalne naknade, Glasnik Grada Makarske, br. 8/05). Iznos u visini 97% naplaćene komunalne naknade plaća se na

- račun Grada Makarske, dok se preostalih 3% zadržava na računu Makarskog komunalca d.o.o. na ime naknade za izvršenje poslova obračuna, izdavanja računa, naplate i ostalih poslova naplate komunalne naknade (Ispravak zaključka o obračunu i naplati komunalne naknade Glasnik Grada Makarske, br. 9/05).
- Donesena je i Odluka o vrijednosti boda za obračun komunalne naknade u skladu sa Zakonom o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnoj naknadi, te je vrijednost boda utvrđen u iznosu od 0,15 (Glasnik Grada Makarske, br. 7/02).
  - Donesena je Odluka o priključenju građevine na komunalnu infrastrukturu (Glasnik Grada Makarske, br. 7/02), kojom se utvrđuje obveza vlasnika građevine izgrađene na području Grada Makarske da istu priključi na komunalnu infrastrukturu, za opskrbu pitkom vodom i odvodnju otpadnih i oborinskih voda, tehničko-tehnološki uvjeti priključenja, slučajevi izuzimanja od obveze priključenja objekta na komunalnu infrastrukturu, postupak u vezi s priključivanjem, rokovi za priključivanje, naknade i način plaćanja naknade za priključenje, nadzor nad provođenjem Odluke te kaznene odredbe. Donesena je i Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o priključenju građevine na komunalnu infrastrukturu u kojoj je posebno istaknuto slijedeće "Građevine izgrađene bez akta na temelju kojeg se može graditi ne smiju se priključiti na komunalnu infrastrukturu, kao i građevine za koje je u tijeku postupak građevinske inspekcije koji se odnosi na obustavu građenja ili uklanjanja građevina prema posebnom zakonu".
  - Donesena je Odluka o komunalnom doprinosu (Glasnik Grada Makarske, br. 5/06), kojom se određuju uvjeti i način utvrđivanja visine komunalnog doprinosa, sadržaj rješenja o komunalnom doprinosu te područja zona za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa utvrđena po m<sup>2</sup> građevine, za pojedine zone, način i rokovi plaćanja komunalnog doprinosa, opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima može odobriti djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa, te izvori sredstava iz kojih će se namiriti iznos za slučaj potpunog ili djelomičnog oslobađanja od plaćanja komunalnog doprinosa. Komunalni doprinosi su novčana javna davanja koja se plaćaju za građenje i korištenje

objekata i uređaja komunalne infrastrukture za; javne površine, nerazvrstane ceste groblja i javnu rasvjetu.

- Donesena je Odluka o gradskim porezima Grada Makarske (Glasnik Grada Makarske, br. 12/04) kojom se utvrđuju vrste poreza, porezni obveznik, osnovice i stope odnosno visina te način obračuna i plaćanja gradskih poreza.

Gradski porezi su;

- Prirez porezu na dohodak
- Porez na potrošnju
- Porez na kuće za odmor
- Porez na tvrtku ili naziv
- Porez na neizgrađeno građevinsko zemljište
- Porez na korištenje javnih površina
- Porez na nekorištene poduzetničke nekretnine

Jedan od prioriteta zadatka je podići razinu javnih financija putem zakonom predviđenih fiskalnih instrumenata kako bi se osigurala potrebna sredstva za unapređenje stanja u prostoru, u prvom redu uređenje i zaštite prostora.

Pored boljeg korištenja javnih sredstava, Grad Makarska treba nastupati kao partner kod investicijskih ulaganja na način da obavezuje investitore na gradnju potrebnih zajedničkih javnih sadržaja (javno - privatno partnerstvo).

## ZAKLJUČAK

U današnjem trenutku Prostorni plan uređenja Grada Makarske predstavlja temeljnu prostorno-plansku osnovu za uređenje prostora Grada. Prostorni plan je usvojen nakon višegodišnjeg postupka donošenja i pribavljanja potrebnih mišljenja i suglasnosti pa su neka od predloženih rješenja već 'zastarjela'. Poseban problem jest reguliranje uređenja (gradnje, rekonstrukcije ili zamjene građevina) unutar izgrađenog dijela građevinskog područja. Potrebno je omogućiti lakšu i 'realniju' primjenu Plana.

Kako je detaljnija prostorno planska dokumentacija uglavnom starijeg datuma, očekuje se da će se nova i značajnija gradnja realizirati na temelju novih detaljnijih planova, prvenstveno na GUP-u Makarske i urbanističkim planovima uređenja. To znači da će za značajnije investicije ipak trebati pričekati novu generaciju prostornih planova.

Jedna od bitnih zadaća, što je treba kontinuirano rješavati, jest unapređenje i izgradnja krupne infrastrukture (vodoopskrba, odvodnja, odlaganje komunalnog otpada) te unapređenje prometnih susta-

va kroz izgradnju prometnica i javnih parkirališta i garaža.

Na lokalnoj razini je potrebno izraditi dokumente iz kategorije zaštite okoliša kojima će se osigurati racionalno korištenje prirodnih izvora, očuvanje ekološke stabilnosti i prirodnih vrijednosti.

Prostorno planskim mjerama je potrebno ograničiti i nadzirati daljnje građevinsko zauzimanje neposredne obale a isključiti svaku gradnju na krajobrazno osjetljivim područjima, očuvati stare strukture i fizionomije naselja, poštivanjem lokalne tradicijske arhitekture, očuvanjem vegetacijske osnove, osiguranjem preventivnih mjera zaštite od požara i dr.

Na užem obalnom pojasu mora se osigurati javni interes za korištenje toga prostora kao i mogućnost prioritetnog korištenja za rekreaciju. Nužno je uvesti odgovarajuće režime očuvanja i korištenja plaža.

Bogatu kulturnu baštinu treba uključiti u turističku ponudu na temelju odgovarajuće dokumentacije uvažavajući osjetljivost za receptivne kapacitete pojedinog lokaliteta a kako bi se na taj način neposredno i posredno utjecalo na prikladnu razinu zaštite okoliša.

## Osnovna polazišta za projekciju budućeg uređenja prostora

Danas se Grad nalazi na svojevrsnom pragu razvoja tj. pred definiranjem urbane i gospodarske strukture regije. Čini se da konačno sazrijeva shvaćanje da se složeni gradski organizam ne može više normalno živjeti i razvijati bez odgovarajuće brige koja ne može biti povremena i parcijalna već stalna i sveobuhvatna. Gradske službe postaju svjesne činjenice da brojni problemi vezani za razvitak, koji ih neumoljivo i sve jače opterećuju, traže neprekidnu brigu, stručnija i efikasnija rješenja, te samim tim kvalificirane, moralne i osposobljene službe.

Na buduću razvoj Grada Makarske najznačajnije će utjecati karakter i obogaćivanje turističke ponude i jačanja cjelokupnog prostora Grada kao

turističkog centra uz razvoj svih pratećih javnih, kulturnih i infrastrukturnih sadržaja i funkcija.

Temeljni resursi na kojima će se temeljiti budući razvoj područja su:

- prirodni resursi; obala i more
- geografski smještaj i uvjeti (klima, more, topografija,...);
- prirodna baština;
- stanje okoliša;
- kulturna baština;
- ljudski resursi.

Temeljne mjere provedbe novih dokumenata prostornog uređenja trebaju predstavljati Gradski projekti kao zahvati većeg mjerila koji zadovoljavaju jedan ili više slijedećih kriterija:

- urbani zahvati na posebno vrijednim područjima Grada,
- urbani zahvati koji su namjenom od posebnog interesa za Grad,
- urbani zahvati koji značajno doprinose slici i doživljaju Grada,
- urbani zahvati kompleksne obnove i reurbanizacije.

Kao temeljni kriteriji realizacije gradskih projekata utvrđuju se:

- zaštita javnog prostora i poštivanje općih ciljeva razvoja Grada, koji se iskazuju kroz dokumente prostornog uređenja
- fleksibilnost programa kao pretpostavka za pregovaranje javnog i privatnog sektora,
- visok stupanj javnosti i demokratske kontrole procedure (sudjelovanje stručnih udruga, neprofitnog sektora i ukupne urbane javnosti).

Republika Hrvatska  
Splitsko dalmatinska Županija  
Grad Makarska  
Gradsko vijeće

Klasa: 021-01/07-01/4021  
Makarska, srpanj 2007. g.

PREDSJEDNIK  
GRADSKOG VIJEĆA:  
Dr. Damir Mendeš, v.r.

## PROGRAM MJERA ZA UNAPREĐENJE STANJA U PROSTORU GRADA MAKARSKE

### Sadržaj

|                                                                                                                   |     |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| UVOD .....                                                                                                        | 91  |
| 1. PROCJENA POTREBE IZRADE DOKUMENATA PROSTORNOG UREĐENJA .....                                                   | 91  |
| 1.1 IZRADA NOVIH PROSTORNIH PLANOVA .....                                                                         | 91  |
| 1.2 IZMJENA I DOPUNA POSTOJEĆIH PROSTORNIH PLANOVA .....                                                          | 94  |
| 1.3 PLANOV I ZA KOJE JE POTREBNO PROVESTI<br>POSTUPAK STAVLJANJA VAN SNAGE .....                                  | 94  |
| 2. OSTALI DOKUMENTI .....                                                                                         | 94  |
| 3. PRIBAVLJANJE PODATAKA I STRUČNIH PODLOGA<br>DOKUMENATA PROSTORNOG UREĐENJA .....                               | 95  |
| 4. FINANCIRANJE, NAČIN IZRADE I DONOŠENJA<br>DOKUMENATA PROSTORNOG UREĐENJA .....                                 | 95  |
| 4.1 FINANCIRANJE I IZRADE DOKUMENATA PROSTORNOG UREĐENJA .....                                                    | 95  |
| 4.2 NAČIN IZRADE I DONOŠENJA DOKUMENTA PROSTORNOG UREĐENJA .....                                                  | 95  |
| 5. UREĐENJE GRAĐEVINSKOG ZEMLJIŠTA .....                                                                          | 96  |
| 5.1 AKTIVNOSTI KOJE SE ODNOSI NA ODRŽAVANJE<br>UREĐENOG GRAĐEVINSKOG ZEMLJIŠTA .....                              | 96  |
| 6. PLANOV I PROJEKTI KOMUNALNE I OSTALE INFRASTRUKTURE<br>TE IZGRADNJE OBJEKATA OD ZNAČAJA ZA GRAD MAKARSKU ..... | 96  |
| 6.1 Temeljni projekti kojima se unapređuje stanje u prostoru .....                                                | 96  |
| 6.1.1 Prometna infrastruktura .....                                                                               | 97  |
| 6.1.2 Gradski projekti .....                                                                                      | 97  |
| 6.1.3 Komunalna infrastruktura .....                                                                              | 98  |
| 7. DRUGE MJERE ZA PROVOĐENJE POLITIKE UREĐENJA PROSTORA<br>I DOKUMENATA PROSTORNOG UREĐENJA .....                 | 100 |
| ZAKLJUČNA RAZMATRANJA .....                                                                                       | 100 |

Na temelju članka 10. i 11. Zakona o prostornom uređenju (NN 30/94, 68/98, 61/00, 32/02 i 100/04), članka 33. Statuta Grada Makarske (Glasnik Grada Makarske br. 16/05) Gradsko vijeće Grada Makarske na 21. sjednici održanoj 11. srpnja 2007. godine donosi:

### PROGRAM MJERA ZA UNAPREĐENJE STANJA U PROSTORU GRADA MAKARSKE za period 2007.-2011.

#### UVOD

Zakonom o prostornom uređenju (NN 30/94, 68/98, 61/00, 32/02 i 100/04) određena je obveza izrade četverogodišnjeg Programa mjera za unapređenje stanja u prostoru temeljem Izvješća o stanju u prostoru.

Unapređenje stanja u prostoru postiže se osnovnim zadaćama i aktivnostima koje nadležna tijela Grada Makarske trebaju poduzeti radi:

- zaštite ukupnih vrijednosti i obilježja prostora,
- sprječavanja pogoršanja stanja u prostoru,
- sanacije područja prirodnih i kulturno-povijesnih vrijednosti,
- unapređenje kvalitete života stanovnika.

U ostvarivanju zadaće gospodarenja prostorom, unapređenje stanja u prostoru određuje se temeljem već utvrđenih osnovnih težnji i ciljeva utvrđenih Programom mjera iz prethodnog razdoblja te ovim programom i to osobito kao:

- održivo gospodarenje prostorom Grada u okviru mjera nove urbane strategije koja ima temeljne sastavnice: redefiniciju sustava reprodukcije Grada; redefiniciju i reorganizaciju investicijskih aktivnosti radi očuvanja ugroženih prostornih resursa;
- komunalno opremanje neopremljenih dijelova Grada
- poboljšanje svekolike društvene infrastrukture u prostoru Grada
- konsolidacija neuređenih zapuštenih gradskih područja radi unapređenja urbanog identiteta Makarske, temeljenog na njenim gradskim tradicijama
- kontrola potrošnje preostalih gradskih resursa
- selektivni razvoj gospodarstva (prioritetno turizma) i drugih sadržaja temeljenih na gospodarskoj učinkovitosti i skrbi o okolišu

Za učinkovitije gospodarenje prostorom, prema iz prethodnog razdoblja uočenim, a planiranim aktivnostima, i prema evidentiranom neodgovarajućem

korištenju prostora, Programom mjera u navedenom razdoblju osigurat će se usklađen razvoj i zaštita prostora i okoliša, posebice u dijelovima u kojima su nastale devastacije utvrđene pribavljenim podacima i stručnim podlogama.

Realizacija gospodarenja prostorom osigurat će se i kao nužnost Izmjena i dopuna PPUG-a, kao i izrada i donošenje GUP-a grada, te izrade i donošenja urbanističkih i detaljnijih prostornih planova poradi unapređivanja tih osnovnih prostorno planskih dokumenata u odnosu na potrebne intervencije u prostoru kroz četverogodišnje razdoblje, kao i poradi potrebnih usklađivanja i usklađivanja s drugim propisima.

Unapređenje stanja u prostoru osigurati će se kontinuiranim oblikovanjem dokumentacijske osnove o prostoru, a posebice po toj osnovi usvojenih osnovnih prostorno - planskih dokumenata, izrada i donošenja novih, te izmjena i dopuna, ali i stavljanja van snage pojedinih važećih prostornih planova, uz oznaku prioriteta i pribavljanjem podataka i stručnih podloga, kao i prostornih studija, naročito iz područja gospodarstva.

Znatno broj postojećih građevina koje su smještene u okviru granica građevinskih područja, odstupa od propisanih uvjeta u Prostornom planu uređenja Grada Makarske, posebno u pogledu visine, površine i smještaja građevine na parceli odnosno postotka izgrađenosti i iskorištenosti.

Izražena je potreba;

- Donošenja detaljnije prostorno-planske dokumentacije
- Uklapanja građevina u postojeće strukture u izgrađenom dijelu naselja
- Gradnje komunalne i ostale infrastrukture.

#### 1. PROCJENA POTREBE IZRADE DOKUMENATA PROSTORNOG UREĐENJA

##### 1.1 IZRADA NOVIH PROSTORNIH PLANOVA

Procjena potrebe izrade novih, odnosno izmjene i dopune postojećih dokumenata prostornog uređenja utvrđena je u odnosu na prioritete za slijedeće četverogodišnje razdoblje:

##### (1.) Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Grada Makarske

Potreba za izmjenama i dopunama važećeg Prostornog plana uređenja Grada Makarske javlja se iz nekoliko razloga;

- Izmjene prostorno-planskih pokazatelja za gradnju i rekonstrukciju stambenih i drugih građevina u gusto izgrađenim dijelovima

naselja Makarska (visine, površine i smještaj građevine na građevnoj čestici, udaljenosti od susjednih građevinskih čestica i javno prometnih površina, odnosno koeficijentu izgrađenosti i iskorištenosti (kig, kis) a sve u cilju omogućavanja nove gradnje, rekonstrukcije ili zamjene postojećih građevina

- sanacija bespravne izgradnje
- Izmjene i dopune odredbi za provođenje na temelju iskustava u provođenju Prostornog plana od strane Ureda državne uprave i stručnih službi Grada
- Uskladjivanja Prostornog plana uređenja sa Izmjenama i dopunama Prostornog plana Splitsko dalmatinske županije i u međuvremenu donesenim propisima
- Uskladjivanje prostorno-planskih rješenja sa novim saznanjima u korištenju prostora.

Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Grada Makarske se može donositi u više navrata, u zasebnim postupcima donošenja.

## (2.) Generalni urbanistički plan uređenja Grada Makarske

Generalni urbanistički plan je jedan od instrumenata za projekt budućnosti grada, i to prije svega instrument strukturalne organizacije grada te skup postupaka za njegovu transformaciju.

Generalni urbanistički plan je nužan uvjet funkcioniranja grada, ali nedovoljan i nedjelatan bez sustava i instrumenata provedbe.

Predmet GUP-a je i zaštita vrijednih prirodnih i artificijelnih dijelova prostora, te urbana obnova i konsolidacija područja. Osnovna je zadaća plana zaštita javnog interesa, a zatim i uskladjivanje pojedinačnih i grupnih interesa korisnika prostora. Nužno je utvrditi rješenja za sanaciju bespravne izgradnje unutar obuhvata GUP-a.

Površina obuhvata iznosi 472,69 ha uz pripadajući dio morske površine, odnosno ukupno 661,23 ha.

Generalni urbanistički plan utvrđuje temeljnu organizaciju prostora, zaštitu prirodnih, kulturnih i povijesnih vrijednosti, korištenje i namjenu površina sa prijedlogom prvenstva njihovog uređenja. Generalni plan sadrži način i oblike zaštite i korištenja, uvjete i smjernice za uređenje i zaštitu prostora, mjere za unapređenje i zaštitu okoliša, područja s posebnim prostornim i drugim obilježjima te druge elemente od važnosti za područje za koje se donosi.

Generalnim planom može se utvrditi obveza izrade detaljnih planova uređenja prostora za uža područja unutar obuhvata tog plana.

## (3.) Urbanistički plan uređenja kulturno-povijesne cjeline Grada Makarske

Urbanistički plan uređenja kulturno-povijesne cjeline Grada Makarske utvrđuje osnovne uvjete korištenja i namjene javnih i drugih površina, prometnu, odnosno uličnu i komunalnu mrežu te ovisno o posebnosti prostora smjernice za oblikovanje, korištenje i uređenje prostora. Kako se radi o zaštićenoj cjelini sa vrijednim sklopovima i pojedinačnim građevinama neophodna je prethodna izrada Konzervatorske podloge kojom će se valorizirati kulturna baština te odrediti smjernice njene zaštite, moguće intervencije, obnove, nove gradnje i drugo.

Urbanistički plan sadrži način i oblike korištenja i uređenja javnih i drugih prostora, način uređenja prometne, odnosno ulične i komunalne mreže te druge elemente ovisno o području obuhvata.

Unutar uže gradske jezgre dozvoljena je nova izgradnja na temelju posebnih uvjeta. Dozvoljena je rekonstrukcija postojećih objekata unutar postojećih gabarita te eventualna proširenja na temelju smjernica Konzervatorske podloge.

Kod interpolacija ili rekonstrukcije građevina, svojom unutarnjom organizacijom prostora, komunikacijom s javnim površinama, gabaritima, namjenom i arhitektonskim oblikovanjem, građevina mora biti uskladena s postojećim okolnim objektima, vodeći računa da ne narušava osnovne vizure i siluetu, te komunikacije unutar urbane cjeline. Održavanje stambenog fonda unutar kulturno - povijesne cjeline nužno je za njeno daljnje funkcioniranje te je potrebno kod rekonstrukcija i interpolacija predvidjeti više od 50% površine za stambene prostore, osim u slučaju građevina javne namjene.

Unutar kulturno - povijesne cjeline potrebno je ograničiti promet, a parkirne površine osigurati na njenim rubnim dijelovima. Urbanu opremu potrebno je obnoviti ili prilagoditi postojećoj na način da nova urbana oprema treba odgovarati urbanoj opremi koja je bila u zaštićenom prostoru (prema uvidu u fotografije ili materijalne ostatke).

Površina obuhvata iznosi oko 27,94 ha. Urbanističkim planom može se utvrditi obveza izrade detaljnih planova uređenja za uža područja.

Urbanistički plan uređenja kulturno-povijesne cjeline Grada Makarske se nalazi unutar obuhvata Generalnog urbanističkog plana.

## (4.) Urbanistički plan uređenja ugostiteljsko-turističke zone Makarska - zapad 1

Osnovni prostorno planski pokazatelji za uređenje ove gospodarske zone utvrđeni su u Prosto-

mom planu uređenja Grada Makarske. Površina obuhvata iznosi 5,00 ha.

Nalazi se unutar obuhvata Generalnog urbanističkog plana uređenja.

## (5.) Urbanistički plan uređenja ugostiteljsko-turističke zone Makarska - zapad 2

Osnovni prostorno planski pokazatelji za uređenje ove gospodarske zone utvrđeni su u Prostornom planu uređenja Grada Makarske. Površina obuhvata iznosi 5,80 ha,

Nalazi se unutar obuhvata Generalnog urbanističkog plana uređenja.

## (6.) Urbanistički plan uređenja ugostiteljsko-turističke zone Makarska - zapad 3

Osnovni prostorno planski pokazatelji za uređenje ove gospodarske zone utvrđeni su u Prostornom planu uređenja Grada Makarske. Površina obuhvata iznosi 7,60 ha,

Nalazi se unutar obuhvata Generalnog urbanističkog plana uređenja.

## (7.) Urbanistički plan uređenja poslovne zone Volicija

Osnovni prostorno planski pokazatelji za uređenje ove gospodarske zone utvrđeni su u Prostornom planu uređenja Grada Makarske. Površina obuhvata iznosi 39,62 ha,

Nalazi se unutar obuhvata Generalnog urbanističkog plana uređenja.

## (8.) Urbanistički plan uređenja ugostiteljsko-turističke zone Biloševac

Prostornim planom uređenja Grada Makarske određena je nova velika ugostiteljsko turistička zona za gradnju hotela i turističkog naselja. Zona Biloševac je područje ugostiteljsko-turističke izgradnje i čini turističko žarište regije, mikroregije i Grada Makarske unutar koje će se pružati visoki nivo turističke ponude. Osim obogaćivanja kvalitete i kategorije turističke ponude na području Biloševca razvijat će se i kongresni, zdravstveni, sportski, rekreacijski i zabavni turizam. Kako se radi o velikom obuhvatu potrebna je prethodna razrada programa izgradnje i uređenja zone (prostorno programska studija) s posebnim osvrtom na odnos nove zone i gradske strukture.

Površina obuhvata iznosi 99,40 ha uz pripadajući dio morske površine (ukupno 162,16 ha). Prostornim planom uređenja Grada Makarske određeni su sljedeći prostorno planski pokazatelji sa daljnje planiranje ugostiteljsko turističke zone Biloševac:

- planirani kapacitet od 5.000 kreveta visoke kategorije smjestit će se u manjim hotelima do 150 kreveta (ukupno 1400 ležaja) i u većim hotelima od 400 kreveta (ukupno 2000 kreveta), u jednom velikom hotelu 800 kreveta te u turističkom naselju do 800 kreveta;
- za prateće sadržaje planirati 45% ukupne površine ugostiteljsko-turističke zone;
- na području te turističke zone nije dozvoljena gradnja aparthotela, apartmanskog naselja, pansiona i motela;
- kolni promet planira se odvojeno od pješačkih kretanja na način da se prometnice smještaju u dubini zone, a obalne zone namjenjuju se isključivo pješačkim površinama;
- za cijelu zonu potrebno je predvidjeti izgradnju nove infrastrukturne mreže vodoopskrbe i odvodnje, energetike i telekomunikacija.

Područje ugostiteljsko - turističke zone Biloševac podijeljeno je u dva dijela negrađivim dijelom značajnog krajobraza kanjona Vepric. Također nije dopušteno graditi na evidentiranim arheološkim lokacijama (Ćurilo, Blace, Cvitačka), evidentiranom zaštićenom području prirodne baštine Cvitačka i Vepric, evidentiranim i zaštićenim prostorima šumskih površina Ćurilo, Blace i Biloševac.

## (9.) Urbanistički plan uređenja ugostiteljsko-turističke zone pretežito sportsko - rekreativnog obilježja Platno

Površina obuhvata iznosi 15,00 ha uz pripadajući dio morske površine (ukupno 26,56 ha).

Ugostiteljsko - turistička zona pretežito sportsko - rekreativnog obilježja Platno predviđa se za sportsko - rekreativnu namjenu ukupne površine građevinskog područja od 6,60 ha. Osim sportskih sadržaja, na ovom se prostoru, predviđa otvorena scena s pratećim sadržajima kao javni sadržaj na središnjem istočnom platou za raznolike priredbe ukupne površine od 2500 m<sup>2</sup> do 4000 m<sup>2</sup> za kapacitet od najviše 1000 posjetitelja.

Zbog potrebe funkcionalnog povezivanja različite ponude (otvorena scena, sportski tereni, kupalište) potrebno je osigurati sustav glavnih pješačkih komunikacija. Parkiralište planirano u zapadnom dijelu prostora s najmanjim kapacitetom od četiri autobusa i 200 PM. U neposrednom kontaktu s obalnom crtom planira se uređenje obalne šetnice ("Lungo mare").

## (10.) Urbanistički plan uređenja naselja Veliko Brdo

Površina obuhvata iznosi 69,42 ha, obuhvaćajući naselje Veliko Brdo ne uključujući izdvojene dije-

love naselja Baškovići, Matići i Rusendići. Naselje Veliko Brdo ima status zaštićene ruralne cjeline evidentirane. Potrebno jer prethodno, prije izrade Plana ishoditi posebne uvjete službe zaštite spomenika kulture ili izraditi Konzervatorsku podlogu

## 1.2 IZMJENA I DOPUNA POSTOJEĆIH PROSTORNIH PLANOVA

Postojeći prostorni planovi se mogu mijenjati i dopunjavati te obvezno uskladiti s Prostornim planom uređenja Grada Makarske i Uredbom o uređenju i zaštiti zaštićenog obalnog područja mora.

(1.) **Izmjene i dopune Detaljnog plana uređenja Donja Luka 2** (Glasnik Grada Makarske broj 3/03 i 6/04.)

(2.) **Izmjene i dopune Detaljnog plana uređenja Gradskog groblja Makarska** (Glasnik Grada Makarske broj 6/05.)

(3.) **Izmjene i dopune Provedbenog urbanističkog plana Sportsko-poslovne zone Dugiš u Makarskoj** (Službeni glasnik broj 6/89, Glasnik Grada Makarske broj 4/99 i 1/05.) u dijelu plana koji se odnosi na izgradnju polivalentne sportske dvorane površine obuhvata cca 2,80 ha.

Detaljni planovi uređenja; Donja Luka 1 (Glasnik Grada Makarske br. 9/02.), Izmjene i dopune PUP-a Ratac - Bili Brig (Glasnik Grada Makarske broj 4/05) su uglavnom realizirani pa je potrebno u daljnjoj proceduri ocijeniti da li te planove ostaviti na snazi ili mijenjati i dopunjavati, odnosno staviti van snage.

## 1.3 PLANOVI ZA KOJE JE POTREBNO PROVESTI POSTUPAK STAVLJANJA VAN SNAGE

Nakon provođenja postupka izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Grada Makarske potrebno je ocijeniti da li postojeće PUP-ove Ratac-Bili Brig, Zelenka 1, Centar, Batinići, Radna zona Volicija, Donja luka 3 i Sportsko-poslovna zona Dugiš ostaviti na snazi ili mijenjati i dopunjavati odnosno staviti van snage.

Temeljem članka 1. Uredbe o javnoj raspravi u postupku donošenja prostornih planova ("Narodne novine" broj 101/98), o prijedlogu stavljanja izvan snage prostornog plana provodi se javna rasprava. Članak 2. iste Uredbe propisuje da nositelj izrade organizira javno izlaganje prijedloga plana odnosno razloga za stavljanje izvan snage prostornog plana.

Sukladno stavku 1. članka 4. i stavka 2. članka 6. Uredbe o javnoj raspravi u postupku donošenja prostornih planova javni uvid u prijedlog stavljanja van snage prostornog plana traje 15 dana, a počinje osmog dana od dana objave u javnom tisku.

## 2. OSTALI DOKUMENTI

### - Izrada Master plana turizma

U svrhu unapređenja turizma potrebna je izrada Master plana turizma po međunarodno priznatoj metodologiji kojim bi se, pored ostalog utvrdili prihvatni kapaciteti područja naselja te scenariji razvoja turizma Grada, uz visoku participaciju svih zainteresiranih (stanovnika, turističke zajednice, Grada), te bi se utvrdili programi i mjere za unapređenje turizma kao temeljne djelatnosti gospodarstva i njemu pratećih djelatnosti (ugostiteljstva, poljoprivrede i sl.).

### - Programsko-prostorna studija ugostiteljsko-turističke zone Biloševac

Izrada Programsko prostorne studije propisuje se u cilju definiranja mogućih sadržaja unutar velikog i neizgrađenog područja ugostiteljsko turističke namjene, tehnologije i zaštite područja i posebno odnosa prema gradskoj strukturi Makarske.

Programsko prostorna studije izrađuje se kao stručna podloga za izradu obveznog Urbanističkog plana uređenja.

Zona Biloševac, površine 99,40 ha je planirana kao izdvojeno građevinsko područje ugostiteljsko-turističke namjene (hoteli T1, turističko naselje T2) sa pratećim sadržajima trgovačke, uslužne, ugostiteljske, sportske, rekreativne i zabavne namjene. Cjelovita ugostiteljsko turistička zona Biloševac planira se visoke kategorije sa visokom razinom turističke ponude i za dulji boravak gostiju.

Prostor nove turističko-ugostiteljske zone je potrebno detaljnije analizirati i rješavati sa detaljnijim prikazom pojedinih važnih sadržaja koji će utjecati na karakter prostorne cjeline, a funkcionalno će pridonijeti unapređenju tehnologije rada i obogaćivanju ponude zone.

Sadržaj Programsko-prostorne studije ugostiteljsko-turističkog područja Biloševac može obuhvaćati sljedeće:

1. Polazišta
  - 1.1. Položaj u širem prostoru i granica analiziranog područja
  - 1.2. Izvod iz prostornih planova šireg područja
  - 1.3. Planirani sadržaji - akteri u prostoru, nadležnosti
  - 1.4. Turistička tehnologija
  - 1.5. Morfologija prostora

- 1.6. Identitet prostora - povijesna i prirodna baština
2. Prostorno-programska analiza funkcionalnih cjelina
  - 2.1. Analiza položaja
  - 2.2. Mogućnosti i ograničenja
  - 2.3. Prostorni elementi i kapaciteti
  - 2.4. Prometne i infrastrukturne potrebe
3. Prostorno-programsko rješenje
  - 3.1. Programsko-prostorno rješenje šireg područja
  - 3.2. Program izgradnje i uređenja
  - 3.3. Koncept uređenja ugostiteljsko-turističke zone
  - 3.4. Prometno i infrastrukturno rješenje
  - 3.5. Etape izgradnje uređenja kompleksa

### - Programsko-prostorna studija ugostiteljsko-turističke zone sportsko-rekreativnog obilježja Platno.

Ugostiteljsko - turistička zona pretežito sportsko - rekreativnog obilježja Platno predviđa se za sportsko - rekreativnu namjenu ukupne površine građevinskog područja od 6,60 ha.

Programsko-prostornom studijom odredili bi se mogući sadržaji zone i prostorna organizacija. Sadržaj Programsko prostorne studije obuhvatit će elemente propisane ovim Programom za izradu Programsko-prostorne studije ugostiteljsko-turističkog područja Biloševac.

- Program zaštite okoliša
- Izrada plana protupožarnih i poljoprivrednih prometnica
- Plan zaštite od buke
- Godišnji program uređenja građevinskog zemljišta
- Plan urbanističkih mjera zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti
- Plan zaštite od požara
- Ostali dokumenti prostora za koje bude iskazan interes budućih investitora, a prema odluci Gradskog Vijeća.

## 3. PRIBAVLJANJE PODATAKA I STRUČNIH PODLOGA DOKUMENATA PROSTORNOG UREĐENJA

- Sadržaj dokumenata prostornog uređenja uskladuje se sa Pravilnikom o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova ("Narodne novine", broj 106/98.). Obvezno je korištenje digitalne tehnike, uz prethodnu digitalizaciju geodetskih

podloga odgovarajućeg mjerila za različite razine dokumenata prostornog uređenja.

- za planiranje i gospodarenje prostorom potrebno je izvršiti pripreme za izradu katastra komunalnih instalacija (uz suradnju s nadležnim tijelima Županije),

## 4. FINANCIRANJE, NAČIN IZRADE I DONOŠENJA DOKUMENATA PROSTORNOG UREĐENJA

### 4.1 FINANCIRANJE I IZRADE DOKUMENATA PROSTORNOG UREĐENJA

1. Dokumenti prostornog uređenja koji se odnose na uređivanje prostora od javnog interesa financiraju se iz proračuna Grada.
2. Ostali dokumenti prostornog uređenja nižeg stupnja razrade (UPU, DPU) studije i istraživanja financiraju se sredstvima Grada i zainteresiranih subjekata (investitora).

U slučaju kada se ostali dokumenti prostornog uređenja financiraju iz drugih izvora (budući investitori, javna poduzeća i dr.) ugovorom (između Grada, izrađivača stručnog prijedloga i investitora koji preuzima financiranje izrade dokumenta) određuje se način financiranja i obveza plaćanja.

Financijski plan prihoda i rashoda temeljem ovog Programa mjera utvrđuje gradsko Vijeće za razdoblje od jedne godine.

### 4.2 NAČIN IZRADE I DONOŠENJA DOKUMENATA PROSTORNOG UREĐENJA

Za dokumente prostornog uređenja iz točke 4.1. stavak 1. ovog Programa nositelj izrade i investitor je Grad Makarska.

Izrađivač stručnog prijedloga prostornog plana je pravna osoba registrirana za obavljanje poslova prostornog uređenja, kojoj se izrada stručnog prijedloga dokumenta prostornog uređenja povjerava sukladno Zakonu o nabavi roba i usluga. Međusobni odnosi se uređuju ugovorom između Grada i izrađivača stručnog prijedloga.

Za dokumente prostornog uređenja iz točke 4.1. stavak 2. ovog Programa nositelje izrade je Grad Makarska a investitor je pravna osoba zainteresirana za konkretni poduzetnički projekt.

Izrađivač stručnog prijedloga prostornog plana je pravna osoba registrirana za obavljanje poslova prostornog uređenja, koju zajedno odabiru nositelj izrade dokumenta prostornog uređenja i investitor. Međusobni odnosi se uređuju tripartitnim ugovorom.

Pokretanja izrade detaljnog plana uređenja za konkretni poduzetnički projekt temeljiti će se na

investicijskom programu kojeg je investitor dužan prezentirati Gradu Makarskoj.

Način donošenja dokumenta prostornog uređenja uređen je Uredbom o javnoj raspravi u postupku donošenja prostornih planova (Narodne novine, broj 101/98).

## 5. UREĐENJE GRAĐEVINSKOG ZEMLJIŠTA

U skladu sa odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu ovim Programom mjera predviđaju se aktivnosti na uređenju građevinskog zemljišta koje obuhvaćaju:

- aktivnosti na održavanju uređenog građevinskog zemljišta i
- aktivnosti uređenja građevinskog zemljišta izgradnjom i dogradnjom objekata i uređaja komunalne infrastrukture

Uređeno građevinsko zemljište u naseljima, turističkim i radnim zonama treba udovoljavati kriterijima naplate komunalne naknade (propisano Zakonom o komunalnom gospodarstvu; naselja s pristupnom cestom, objektima za opskrbu električnom energijom i opskrbom vodom prema mjesnim prilikama).

### 5.1 AKTIVNOSTI KOJE SE ODNOSE NA ODRŽAVANJE UREĐENOG GRAĐEVINSKOG ZEMLJIŠTA

Održavanje uređenog građevinskog zemljišta obuhvaća:

- održavanje, uređenje i čišćenje javnih površina i nerazvrstanih cesta,
- održavanje i dogradnja sustava javne rasvjete,
- održavanje, rekonstrukcija i dogradnja tržnica na malo, groblja, sustava za održavanje čistoće
- odvodnja oborinskih voda

Održavanje uređenog građevinskog zemljišta provoditi će se temeljem godišnjeg programa održavanja komunalne infrastrukture i opsega radova održavanja uređenog građevinskog zemljišta, kojeg će donijeti Gradsko Vijeće.

Financiranje aktivnosti održavanja komunalne infrastrukture i radova održavanja uređenog građevinskog zemljišta osigurati će se iz komunalne naknade, temeljem posebne Odluke Gradskog vijeća.

## 6. PLANOV I PROJEKTI KOMUNALNE I OSTALE INFRASTRUKTURE TE IZGRADNJE OBJEKATA OD ZNAČAJA ZA GRAD MAKARSKU

Gradski prostor će se uređivati, uz sustavno dovršenje postojećih gradskih prostora u obliku interpola-

cija, zamjenu i rekonstrukciju pojedinih zona i objekata, u prvom redu uz postojeću infrastrukturu i prema iskazanom interesu, s ciljem povećanja kvalitete življenja i ostvarenjem što ravnomjernijeg razvoja.

Uz gradnju pojedinačnih objekata i uređivanje pojedinih prostora, ulaganja u pojedine djelatnosti, te uređenje javnih prostora kojima prethode urbanističko-arhitektonski, glavna područja prostornog uređenja biti će:

- ravnomjerni i održivi razvoj Grada temeljen na detaljnijoj prostorno-planskoj dokumentaciji
- stvaranje pretpostavki za stambenu gradnju odgovarajućih tipologija s osiguravanjem društvenog i komunalnog standarda, naglaskom na kvaliteti i racionalnosti gradnje, te uređenosti parcela i okoliša
- osiguranje prostora za organiziranu socijalnu gradnju i poticanu stanogradnju
- sustavno dopunjavanje gospodarskih zona, gospodarskim i drugim sadržajima, uz uvjete najviših ekoloških i tehnoloških kriterija

### 6.1 Temeljni projekti kojima se unapređuje stanje u prostoru

Unaprjeđenje stanja u prostoru i uređenje gradskih prostora posebno se odnosi na slijedeće;

1. Nastavit će se i dovršiti projekti iz prethodnog razdoblja koji su pretežno imali ekološki karakter, kao što su izgradnja vodoopskrbnog sustava, pročistač otpadnih voda i dr., te projekti vezani uz stambeno zbrinjavanje te gradnju javnih sadržaja
2. Novim projektima u četverogodišnjem razdoblju za koje se donosi Program unapređenja stanja u prostoru treba unaprijediti stanje u prostoru Grada i ukloniti deficite u pojedinim gradskim sadržajima, a posebno:
  - uređivanjem prostora u svim gradskim četvrtima i to uređivanjem javnih prostora, gradnjom, infrastrukture, uređenjem prometnica, dječjih igrališta i prostora za boravak i sastajanje građana i dr. prema iskazima gradskih četvrti i potrebama građana
  - gradnjom škola, školskih sportskih dvorana, dječjih vrtića i uređenjem dječjih igrališta, novim sadržajima u zdravstvu, športu i rekreaciji, te kulturnim sadržajima, prema stanju i deficitima u gradskim četvrtima
  - saniranjem bespravne gradnje a posebno Izmjenom i dopunom Prostornog plana uređenja Grada Makarske, te kroz Generálni urbanistički plan Grada Makarske

3. Uz POS oblikovati model stanogradnje rješavajući najteže pitanje - osiguranje građevinskog zemljišta, uz ponudu partnerstva svim sudionicima u stanogradnji; bankama, građevinarima, osiguravajući tako prihvatljive kreditne uvjete i cijene stanova, osiguravajući građanima najpovoljnije uvjete za osiguranje prvog stana
4. Prema prijedlozima struke, u tijeku izvršenja Programa moguće su i druge intervencije prema mogućnostima financiranja i sukladno odlukama Gradskog poglavarstva Grada Makarske i Gradskog vijeća Grada Makarske.

### 6.1.1 Prometna infrastruktura

Rješavanje prometnih problema obuhvaća:

- unaprjeđenje javnog gradskog prijevoza putnika
- rasterećenje središta grada od motornog prometa
- povećanje propusne moći ulične mreže
- rješavanje problema prometa u mirovanju gradnjom javnih parkirališta i garaža
- povećanje sigurnosti u prometu

Planiraju se slijedeće aktivnosti:

- uz održavanje i rekonstrukciju postojećih i gradnju novih ulica nastaviti će se prilagodba ulica, trgova i drugih javnih prostora i građevina osobama s teškoćama u kretanju;
- propusna moć ulične mreže povećat će se optimizacijom rada semaforских uređaja i gradnjom novih uličnih križanja, osiguranja posebnih kolničkih trakova za skretanja i drugo;
- planira se izrada dokumentacije i gradnja važnijih gradskih ulica, među kojima se izdvajaju slijedeći pravci:
  - Izgradnja paralelne ulice sa Zadarskom i Splitskom ulicom
  - Izgradnja spoja Ulica kipara Meštrovića i Ulica Marka Marulića
  - Izgradnja nove dionice i rekonstrukcija postojeće Ulice kralja Petra Krešimira
  - Izgradnja i rekonstrukcija Ulice Ante Starčevića
  - Izgradnja i rekonstrukcija Ulice Nikole Tesle
  - Izgradnja i rekonstrukcija Zadarske ulice
  - Izgradnja i rekonstrukcija Ulice kralja Zvonimira
  - Izgradnja i rekonstrukcija ulice Put Makra
  - Izgradnja i rekonstrukcija ulice unutar obuhvata DPU-a Donja Luka 3.
  - Izgradnja i rekonstrukcija ulice unutar obuhvata DPU-a Donja Luka 1.

- Izgradnja i rekonstrukcija Ulice M. Glavinića
- Izgradnja i rekonstrukcija ulice paralelne s akovačkom-istočno
- Izgradnja i rekonstrukcija ulice Dugiš
- Izgradnja i rekonstrukcija ulice - spoj Ulice A.G.Matoša i Ulice Gradišćanskih hrvata

U narednom razdoblju do 2011. godine moguće je gradnja i rekonstrukcija i drugih gradskih ulica.

U razdoblju do 2011. godine nastaviti će se izrada započete dokumentacije te ugovoriti radovi na izradi nove tehničke dokumentacije u skladu s definiranim prioritetima iz Prometne studije grada Makarske. Osim navedenoga planira se izrada urbanističke i tehničke dokumentacije prema programu gradnje koji je donesen za 2007. godinu.

Mjere i aktivnosti u području prometa u Gradu Makarskoj, kojima se popravljaju sadašnje nepovoljno stanje, usmjerene su k cilju uspostavljanja stanja održivog prometa, odnosno na način da se nadoknade nedostaci u zaostajanju razvoja prometne infrastrukture i da taj daljnji razvoj prometa ne utječe negativno na uvjete života u gradu.

### 6.1.2 Gradski projekti

Nastavit će realizacija započetih i novih projekata važnih za Grad Makarsku;

- Otkup zemljišta za izgradnju kapitalnih objekata
- Izgradnja sportske dvorane i bazena
- Gradnja dječjeg vrtića i garaže na Istoku
- Postavljanje pontona za vaterpolo igralište
- Urbana obnova lokaliteta Žbare sa gradnjom podzemne garaže, trgovačkih i drugih poslovnih sadržaja (izrada potrebne tehničke dokumentacije i uređenje javnih površina)
- Urbana obnova lokaliteta Sinokoša sa gradnjom podzemne javne garaže, poslovnih i stambenih sadržaja - zamjenski stanovi i stanovi za tržište (izrada potrebne tehničke dokumentacije i uređenje javnih površina)
- Uređenje javnih površina značajnih za unapređenje slike i identiteta grada; Trg Tina Ujevića, Dumina ledina, Donja luka, Park na Glavici i druge značajnije gradske javne površine
- Izrada tehničke dokumentacije za kulturni centar i Školsku sportsku dvoranu - Zelenka,
- Projektiranje, uređenje i rekonstrukcija groblja Makarska - Sv. Križ, Makarska - Sv. Andrija, Veliko Brdo, Makar i Kotišina
- Rekonstrukcija slijedećih značajnijih građevina;
- Pomoćno igralište Gradskog sportskog centra
- Sportska dvorana Gradskog sportskog centra

- Stara upravna zgrada Gradskog sportskog centra
- Zgrada Grada Makarske
- Zgrada Dobrovoljnog vatrogasnog društva
- "Objekti D.V. Biokovsko zvonice"
- Zgrada Policije
- Zgrada stare škole

Rekonstrukcija važnijih spomenika kulture:

- Crkva u sklopu Franjevačkog samostana
- Kaštel u Kotišini
- Malakološki muzej
- Štandarac
- Napoleonov spomenik

### 6.1.3 Komunalna infrastruktura

Nastaviti će se sve aktivnosti na realizaciji komunalne infrastrukture važne za Grad Makarsku a sukladno programima i projektima nadležnih tijela Grada Makarske, te gradskih i trgovačkih društava.

#### - Uređenje javnih prostora Grada

Donijet će se Odluka o mjestima za trgovinu na malo izvan prodavaonica i tržnica i mjestima za uslužne djelatnosti izvan tržnica koje se obavljaju u kioscima, zbog usklađenja sa člankom 15. Zakona o trgovini te praćenja stanja u prostoru i potreba građana koja će sadržavati profitabilniji i moderniji odnos prema zakupu javnih površina i tretiranju djelatnosti u kioscima.

Praćenjem stanja u prostoru, na temelju vlastitih saznanja ili zahtjeva građana, te usklađenjem sa člankom 15. Zakona o trgovini, po potrebi će se predlagati izmjene i dopune, te donijeti Plan rasporeda pokretnih naprava za uslužne djelatnosti na Gradskom poglavarstvu. Nužno je donijeti Pravilnik o postavi kioska, pokretnih naprava i otvorenih ugostiteljskih terasa kojim će se odrediti smjernice o njihovom postavljanju.

Grad će preko svojih službi raspisati natječaj za oblikovna rješenja kioska i pokretnih naprava na javnim gradskim površinama; odrediti način korištenja pročelja za reklamiranje, te poseban tretman pročelja unutar zaštićene povijesne jezgre Grada, osobito kada je riječ o reklamama većeg formata.

S obzirom na izrazito veliki pritisak tvrtki za postavljanje reklama (na javne površine se postavljaju reklame razne veličine, oblikovanja i izrade te bez dozvola), nužno je i taj oblik reklamiranja čvršće regulirati.

Kontinuirano će se voditi briga o zadovoljavanju komercijalnih potreba tvrtki za reklamiranjem na pročeljima poslovnih i stambeno-poslovnih objekata, te isticanju reklama na jumbo-panoima i drugim

tipovima reklama uz gradske prometnice u svrhu rješavanja stanja u prostoru.

#### - Energetski sustav

Na distributivnom području HEP - Operator distribucijskog sustava doo, DP "Elektrodalmacija" Split, Pogon Makarska, planira se slijedeće;

- izgradnja 12 gradskih trafostanica TS 10/0,4 kV
- izgradnja (polaganje) KB 10 (20) kV od TS 110 kV Makarska do TS 35/10 kV Makarska
- poboljšanje stanja niskonaponske mreže
- omogućavanje dvostranog napajanja TD 35/10 kV Makarska naponom 35 kV

Dinamika izgradnje navedenih energetskih objekata ovisit će o provedbi Urbanističkih planova Grada Makarske te o dinamici izgradnje drugih sadržaja i građevina na području koje pokriva Pogon Makarska.

#### - Vodoopskrba

U slijedećem četverogodišnjem razdoblju planira se izgradnja vodospreme "Požari", kapaciteta 2000 m<sup>3</sup>, koja bi snabdijevala vodom potrošače koji su smješteni na područjima od 50 m.n.m. do 100 m.n.m., u što spada veliki broj potrošača na području Zelenke, a koje se trenutno snabdijeva vodom sa vodospreme "Vrutak", koja nije dovoljnog kapaciteta za vršna opterećenja u toku ljetne sezone.

Na području Veprica potrebno je pristupiti izgradnji dviju vodosprema po 2000 m<sup>3</sup>, a koje bi služile za snabdijevanje buduće turističke zone "Biloševac", kao i novoplaniranih turističkih zona (Zapad 1, 2 i 3.) na potezu od hotela "Biokovka" pa na zapad do granice turističke zone "Biloševac".

Za područje Velikog Brda, sela Puharići, sela Makar i stambene zone "Sjever 2" u tijeku je gradnja crpne stanice "Vrutak" i tlačnog cjevovoda od crpne stanice "Vrutak" do vodospreme "Makar". U 2007. godini potrebno je pristupiti gradnji vodospreme "Makar" kapaciteta 1000 m<sup>3</sup>.

U 2007. godini potrebno je ishoditi građevnu dozvolu za cjevovod od vodospreme "Makar" do Velikog Brda, a u 2008. godini izgraditi cjevovoda, čime bi se već za turističku sezonu 2008. osiguralo dostatne količine vode za potrebe sadašnjih i budućih korisnika na području Velikog Brda i novih stambenih zona na potezu od "Vešeraja" pa u smjeru prema Velikom Brdu. Paralelno sa završetkom izgradnje vodoopskrbnog sustava za selo Makar, Puharići i Veliko Brdo potrebno je izgraditi i dodatnu vodoopskrbnu mrežu na južnim dijelovima naselja Veliko Brdo do trafostanice 110 kV.

Potrebno je izraditi idejno rješenje za vodoopskrbu sela Kotišine te započeti s realizacijom sustava.

U naredne četiri godine planira se i angažman 'Vodovoda' doo Makarska na zamjeni dotrajalih vodovodnih linija u Gradu Makarska, kako bi se smanjili gubici vode u vodoopskrbnoj mreži. Zamjena vodovodnih linija vršila bi se iz sredstava amortizacije i iz sredstava namijenjenih tekućem i investicionom održavanju 'Vodovod-a' doo Makarska.

Za potrebe punjenja vodom vodospreme "Vrutak" izgradit će se, u 2007. godini, crpna stanica "Kotišina". Ovaj objekt izgradit će se iz sredstava amortizacije 'Vodovod-a' doo Makarska.

#### - Odvodnja otpadnih voda

Na području Grada Makarske potrebno je pristupiti izradi projektno-tehničke dokumentacije za izgradnju sustava odvodnje otpadnih voda u Zadarškoj ulici sa spojem prema Vukovarskoj ulici. Također je potrebno izraditi projektno-tehničku dokumentaciju za izgradnju sustava odvodnje otpadnih voda za naselje Veliko Brdo sa spojem na sustav javne odvodnje Grada Makarske. Na predjelu Istok također je potrebno izgraditi sustav odvodnje otpadnih voda sa crpnom stanicom i isti priključiti na sustav odvodnje otpadnih voda na predjelu Ulice Stjepana Ivčevića kod "Metalplastike". Projekt bi obuhvatio sadašnje objekte "Konzuma", "Diokoma", pumpne stanice "Ina" i sve izgrađene ili planirane objekte.

Za potrebe novih turističkih zona od hotela "Biokovka" do početka zone "Biloševac" (Zapad 1, 2 i 3) nužno je izraditi studiju koja će preispitati mogućnosti i uvjete spajanja novih hotelskih kapaciteta navedene zone na sustav odvodnje Grada Makarske.

U sklopu zajma Svjetske banke preuzetog od strane 'Vodovoda' doo Makarska i Grada Makarska, a zajedno sa 'Hrvatskim vodama' - Jadranski projekt doo Zagreb, planira se dovršiti uređaj za mehanički predtretman otpadnih voda na poluotoku Sv. Petar u Makarskoj. Time bi se Makarska svrstala kao prva jedinica lokalne samouprave na području Makarske rivijere sa počišćivanjem otpadnih voda do razine od oko 60% uklanjanja štetnih tvari. Nakon puštanja u rad uređaja za mehanički predtretman započela bi izrada Studije o utjecaju preostalih sadržaja iz otpadnih voda na biljni i životinjski svijet u priobalnom moru s ciljem određivanja mjera zaštite okoliša, odnosno načina daljnje obrade otpadnih voda, posebno vodeći računa da novi uređaj na poluotoku Sv. Petar ne zauzima prevelik prostor kako bi se sačuvao prirodni ambijent i izgled poluotoka Sv. Petar.

Za stambene i druge građevine koje su izgrađene na području zone Sjever 2, a koje su smještene

između Vukovarske i ulice Puta Moče, potrebno je planirati i izgraditi kanalizacijski sustav koji bi se spojio na Ulicu slikara Gojaka ili neku drugu ulicu zavisno od propusnosti postojećih sustava odvodnje otpadnih voda.

Preporuča se i žurni pristup izradi projektno-tehničke dokumentacije i izgradnji sustava odvodnje oborinskih voda u Zagrebačkoj, Ljubljanskoj, Splitskoj, Dubrovačkoj i Zadarškoj ulici, kako bi se zaustavio proces plavljenja donjih dijelova grada koji su ugroženi velikim količinama oborinske vode koja se spušta iz gornjih visinskih zona Grada Makarske prilikom većih kiša.

Financiranje navedenih radova planira se iz dodatka na cijenu vode i dodatka na cijenu odvodnje otpadnih voda, sredstava komunalne naknade, naknade za priključke, namjenskih sredstava Hrvatskih voda, iz sredstava slivne vodne naknade, a sve sukladno Zakonu o komunalnom gospodarstvu i Zakonu o vodama.

Radi orijentacionog planiranja sredstava dju su okvirno podaci o troškovima izgradnje pojedinih objekata u kn:

- 1) Vodosprema "Makar" . . . . . 2.600.000,00
- 2) Cjevovod od vodospreme "Makar" do "Velikog Brda" . . . . . 2.500.000,00
- 3) Vodosprema "Požare" . . . . . 4.000.000,00
- 4) Imovinsko-pravni odnosi za vodospremu "Požare" . . . . . 2.500.000,00
- 5) Odvod i dovod za vodospremu "Požare" . . . . . 1.000.000,00
- 6) Vodosprema "Vepric" (uključujući i izradu projektno-tehničke dokumentacije, otkup zemljišta i izgradnju odvoda i dovoda vode) . . . . . 12-15.000.000,00
- 7) Uređaj za mehanički predtretman otpadnih voda financirati će se iz slijedećih sredstava;
  - sredstva Grada Makarske (Proračun) . . . . . 2.656.600,00
  - sredstva Hrvatskih voda - direktno . . . . . 2.656.600,00
  - sredstva Državnog proračuna - direktno . . . . . 215.400,00
  - sredstva Supsidijarnog zajma 3.950.000,00, od čega Grad vraća 1.795.000,00 iz sredstava naknade za zaštitu voda . . . . . 718.000,00
  - Za izgradnju kanalizacijskih i oborinskih kolektora potrebno je planirati da se troškovi izgradnje kreću 1.000 kn/m<sup>2</sup> . . . 1.795.000,00

## 7. DRUGE MJERE ZA PROVOĐENJE POLITIKE UREĐENJA PROSTORA I DOKUMENATA PROSTORNOG UREĐENJA

Za provođenje učinkovite politike uređenja prostora, provedbu dokumenta prostornog uređenja te praćenja stanja u prostoru u narednom razdoblju potrebno je;

### a) poduzeti slijedeće aktivnosti:

- izrada novih geodetskih (katastarsko topografskih) podloga - novi premjer,
- evidencija nekretnina u vlasništvu Grada
- ažuriranje evidencije stambenog i poslovnog prostora u cilju utvrđivanja realne osnove za porezno zaduženje,
- evidencija neizgrađenog građevinskog zemljišta,

### b) provođenje javnih arhitektonskih natječaja

U svrhu ishođenja lokacijske dozvole za gradnju značajnih javnih sadržaja i kompleksa u okviru povijesne jezgre i kontaktnom području povijesne jezgre obveza je provođenje javnog arhitektonskog natječaja. Prihvaćeno arhitektonsko rješenje iz natječaja mora udovoljiti svim propisanim odredbama iz prostornog plana za gradnju na tom području.

### c) osposobljavanje gradskih službi za praćenje problematike prostornog uređenja

Pri tome se podrazumijeva praćenje izrade dokumenata prostornog uređenja, uređenja i opremanja građevinskog zemljišta komunalnom infrastrukturom. Potrebno je kadrovsko opremanje službi kao i opremanje adekvatnom računalnom opremom.

## ZAKLJUČNA RAZMATRANJA

Ukoliko se ocijeni potrebnim pristupiti izradi prostorno planske dokumentacije koja nije sadržana

u ovom Programu mjera, odnosno prihvatiti prijedlog podnositelja inicijative za izradu dokumenta prostornog uređenja, Gradsko Vijeće će donijeti dopunu ili izmjenu Programa mjera u skladu sa Zakonom o prostornom uređenju uz uvjet osiguranja sredstava potrebnih za izradu tako predviđene dokumentacije prostora.

Javna poduzeća i druge pravne osobe koje sudjeluju u izradi ili provedbi prostorno planskih dokumenata dužni su tijelu Gradske uprave ili pravnoj osobi s kojom je Grad Makarska sklopila ugovor o izradi stručnog prijedloga prostorno planskog dokumenta, dati podatke iz svoje nadležnosti.

Javna poduzeća i druge pravne osobe koje sudjeluju u izradi ili provedbi prostorno planskih dokumenata dužni su uskladiti svoje planove razvoja s ovim Programom mjera.

Koordinaciju s javnim poduzećima i drugim relevantnim pravnim osobama, Županijskim tijelima i dr. u smislu provedbe ovog Programa mjera vršit će tijelo Gradske uprave.

Gradsko vijeće tumači, a Gradsko poglavarstvo vrši nadzor nad provedbom ovog Programa mjera. Upravni odjel će Gradskom vijeću podnijeti izvješće o provedbi ovog Programa mjera po isteku jedne godine od njegovog donošenja.

Ovaj Program stupa na snagu osmog dana od dana objave u Glasniku Grada Makarske.

Republika Hrvatska  
Splitsko dalmatinska Županija  
Grad Makarska  
Gradsko vijeće

Klasa: 021-01/07-01/4021/2  
Makarska, srpanj 2007. g.

PREDsjedNIK  
GRADSKOG VIJEĆA:  
Dr. Damir Mendeš, v.r.

## SADRŽAJ

### Gradsko vijeće

- |                                                                        |    |
|------------------------------------------------------------------------|----|
| 1. Izvješće o stanju u prostoru Grada Makarske .....                   | 69 |
| 2. Program mjera za unapređenje stanja u prostoru Grada Makarske ..... | 90 |



GLASNIK  
Grada  
MAKARSKE



# GLASNIK Grada MAKARSKE

službeno glasilo Grada MAKARSKE

Godišnja pretplata 400,00 kuna  
doznauje se na Žiro račun broj:  
2390001-1824900000 - HPB d.d. Zagreb

GODINA XIV BROJ 8  
Makarska, 20. srpnja 2007.

Telefon: 611-334  
Telefax: 612-046  
List izlazi po potrebi

Na temelju članka 128. Zakona o proračunu (N.N. br. 96/03) te članka 33. Statuta Grada Makarske ("Glasnik" br. 16/05), a na osnovu Prijedloga Godišnjeg obračuna Proračuna Grada Makarske, koji je utvrđen na 54. sjednici Gradskog poglavarstva od 13. travnja 2007. godine, Gradsko vijeće Grada Makarske na 21. sjednici, održanoj 11. srpnja 2007. godine, donosi

## ODLUKU

o godišnjem obračunu Proračuna Grada Makarske za 2006. godinu

### Članak 1.

Proračun Grada Makarske za 2006. godinu ostvaren je kako slijedi:

### I. RAČUN PRIHODA I RASHODA

|                                          | Planirano     | Ostvareno           | Indeks      |
|------------------------------------------|---------------|---------------------|-------------|
| Prihodi poslovanja                       | 51.947.750,00 | 54.379.361,30       | 104,7       |
| Prihodi od prodaje nefinancijske imovine | 722.000,00    | 659.777,04          | 91,4        |
| Rashodi poslovanja                       | 40.094.570,00 | 39.558.656,56       | 98,7        |
| Rashodi za nabavu nefinancijske imovine  | 12.575.180,00 | 8.479.881,01        | 67,4        |
| <b>RAZLIKA (VIŠAK)</b>                   | <b>0,00</b>   | <b>7.000.600,77</b> | <b>6,40</b> |

### II. RAČUN ZADUŽIVANJA / FINANCIRANJA

|                                                     |             |                     |
|-----------------------------------------------------|-------------|---------------------|
| Primici od financijske imovine i zaduživanja        | 0,00        | 0,00                |
| Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova     | 0,00        | 0,00                |
| Neto zaduživanje / financiranje                     | 0,00        | 0,00                |
| <b>Višak/manjak + neto zaduživanje/financiranje</b> | <b>0,00</b> | <b>7.000.600,77</b> |

### Članak 2.

- |      |                                                                             |                  |
|------|-----------------------------------------------------------------------------|------------------|
| I.   | 1. Stanje novčanih sredstava 1. siječnja 2006. godine                       | 2.844.308,26 kn  |
|      | 2. Stanje novčanih sredstava 31. prosinca 2006. godine                      | 11.452.026,30 kn |
| II.  | 1. Stanje nepodmirenih proračunskih obveza na dan 31. prosinca 2006. godine | 24.216.027,03 kn |
|      | 2. Stanje potraživanja na dan 31. prosinca 2006. godine                     | 46.588.421,55 kn |
| III. | 1. U 2006. godini Grad Makarska se nije dodatno dugoročno zaduživao         |                  |
|      | 2. Stanje zaduženosti na dan 31. 12. 2006. godine                           | 6.387.814,89 kn  |
| IV.  | U 2006. godini Grad Makarska nije koristio niti davao jamstva.              |                  |

### Članak 3.

Prihodi i rashodi, te primici i izdaci po ekonomskoj klasifikaciji za razdoblje od 1. 1. 2006. do 31. 12. 2006. godine, prikazani su u tabelama Godišnjeg obračuna proračuna opći i posebni dio.